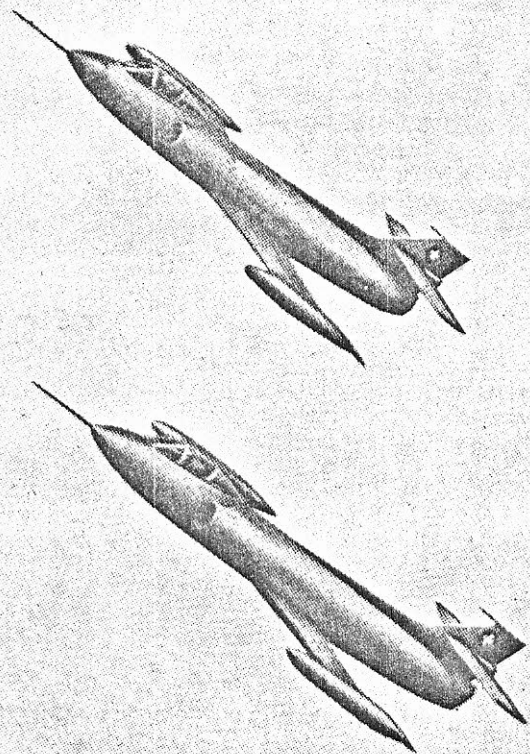

עקלונו

צבא הגנה לישראל
הוצאת «מערכות»

צקלון

לקט תרגומים

תוכן הענינים

3	ז. ט. קודי	המאורים בטאקרונה
22	ו. ד. ג'יקובס	מה קורא הקצין הסוביאטי
28	הקפ' ה. ל. סארג'נט	ה"רוח" יולוך את הקול
34	הקפ' ז'. שמאלול	כיצד היית עושה זאת אתה?
40		כודף הפפרים

צבא הגנה לישראל
הוצאת "מערכות"

מערכות
בית ההוצאה של צבא הגנה לישראל

עורך ראשי: סא"ל אלעזר גלילי
סגן עורך ראשי: סא"ל גרשון ריבלין
"מערכות": קצין עריכה שרן משה ברימר
"צקלון": קצין עריכה שרגא גפני
ספרים להנצחת החייל: העורך ראובן אבינעם
מזכירת המערכת: מרים נתנאל
המנהל: יוסף דקל
עוזר למנהל: יוסף אלקרני
המערכת והמנהלה: הקריה-ת"א, רח' ג' מס. 1

תמונת-השער

מטוס-סילון חדש

שביצריה הקטנה בונה זה מכבר חלק ממטוסי הצבאיים. ההישג החדש שלה — בניית מטוסי טילון. מטוסי-הקרב הסילוניים החדשים מתוצרת שביצריה מכונים בסימון הצבאי "P-16". בשער ניתן תצלום של חוליית מטוסי-קרב אלה, שכלולים בה המטוסים השני והשלישי שהופקו על ידי בית-החרושת בסדרת-הייצור הראשונה.

המאורים בטאקרונה

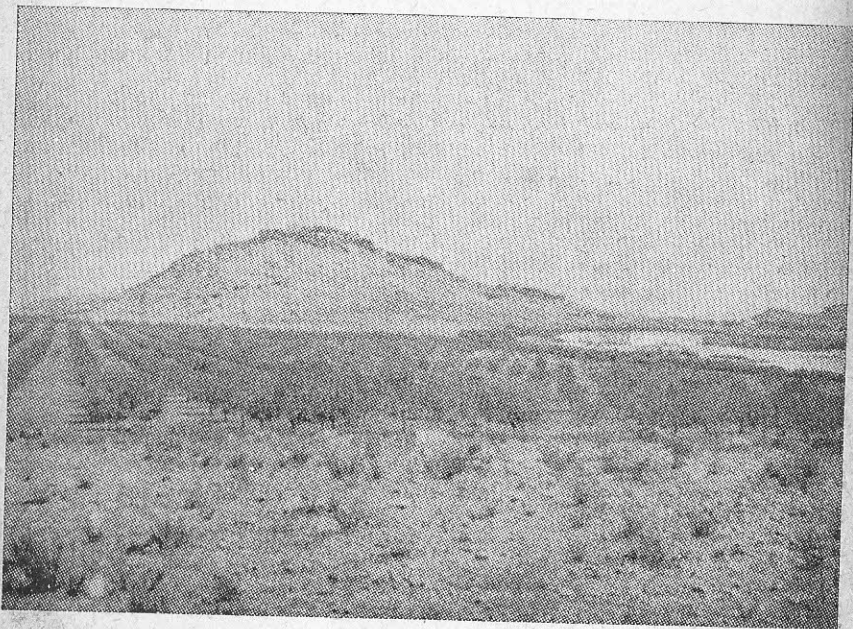
ז' פ. קודי

(פרק מתוך תולדות גדוד מאורי במלחמת ה'2)

היעד — צוק אימתן

לקולונל בנט, (מפקד גדוד הרגלים ה-28, המאורי, של החטיבה ה-5, בדיביזיה ה-1 הניו-זילנדית) נמסר כי יחידתו תתקוף בקרב הממשמש ובא, וביחד עם מפקדי הפלוגות שלו עשה מרבית היום בנקודת-התצפית שבגורת גדוד 23 (אף הוא מן החטיבה ה-5) ועיין ביעדו — צוק טאקרונה, וכה כתב לאחר מכן:

נקודת-המפתח בקו-ההגנה של האויב בגורת אנפידאביל היה צוק טאקרונה — הדומה לאקרופוליס האתונאי, והמתנשא כמאתיים מטרים מעל פני-הקרקע, כזקיף אימתן זה, בריחוק למעלה משה קילומטרים מערבית מאנפידאביל. על שיא התל, החולש

טאקרונה — מבט מדרום

מקורות ומחברים

(הערות והערות לקורא)

המאורים בטאקרונה מאת ז' פ. קודי

במסע-המלחמה בטוניסיה, בחודש אפריל לשנת 1943, תקפה הדיביזיה הניו-זילנדית ה-1 יעדים מערבית לאנפידאביל, על הגדוד המאורי של החטיבה ה-5 שלה הוטל לכבוש את צוק טאקרונה — אשר היה בעבר מעוז ברברי, ואותו זמן בוצר והוחזק על ידי גייסות איטלקיים וגרמניים. הלחימה על טאקרונה היא פרק עקוב מדם ומוזהיר כאחד בדברי ימי ניו-זילנד ואיטליה. שני הצדדים הוכיחו בו העזה וגבורה — ובמיוחד דקות במטרה — היוצאים מגדר הרגיל. הקורא הישראלי ימצא ענין מיוחד במינו בפרשה זו, המזכירה מבחינות רבות את הלחימה על הקסטל בימי מלחמת הקוממויות; מה עוד שהתרחשה בפני-קרקע, צמחה ושטח בנוי הדומים עד מאוד לנוף שלנו.

הפרק לקח מתוך ספר דברי-ימי הגדוד המאורי

"28 (MAORI) BATTALION"

מה קורא הקצין הסוביאטי? מאת ו. ד. גייקובט

שאלה זו, לא קל להשיב עליה, מאחר שבברית-המועצות רוב החומר הצבאי מוגבל לתחומי ארץ זו בלבד, או לרמות מסוימות בצבא בלבד — שלא כבארצות-הברית, למשל, שבה רוב הספרות הצבאית מצוי לכל דורש בחוץ לארץ. המחבר משיב, איפוא, תשובה חלקית על השאלה האמורה, אך יש בתשובתו כדי לנסוך אור על הרכבה, משימיתיה, הישגיה ותורפותיה של הספרות הצבאית באותה ארץ, אשר הסתום בה מרובה מן הגלוי.

המאמר לקוח מתוך בטאון "ביה"ס לפיקוד ומטה" האמריקני "ההשקפה הצבאית" ("MILITARY REVIEW").

ה"רוח" יוליך את הקול מאת הקפיטן ה. ל. סארגינט

מה תורם תרומה גדולה יותר ליצירת ערפלה-המלחמה בקרב — תקלות במכשירי הקשר, או "תקלות" באנשי הקשר? המחבר מסתמך על עובדות ומוכיח, כי קיומו של שפע כלי-קשר אינו מזוהה תמיד עם קיומה של תקשורת, במיוחד בלהט הקרב, שעה שרבים וכן טובים מן המפקדים טרודים מדי מלרוח לאחור.

הצעתו המעניינת — הצבת אנשי קישור-פיקודי בכל מפקדה.

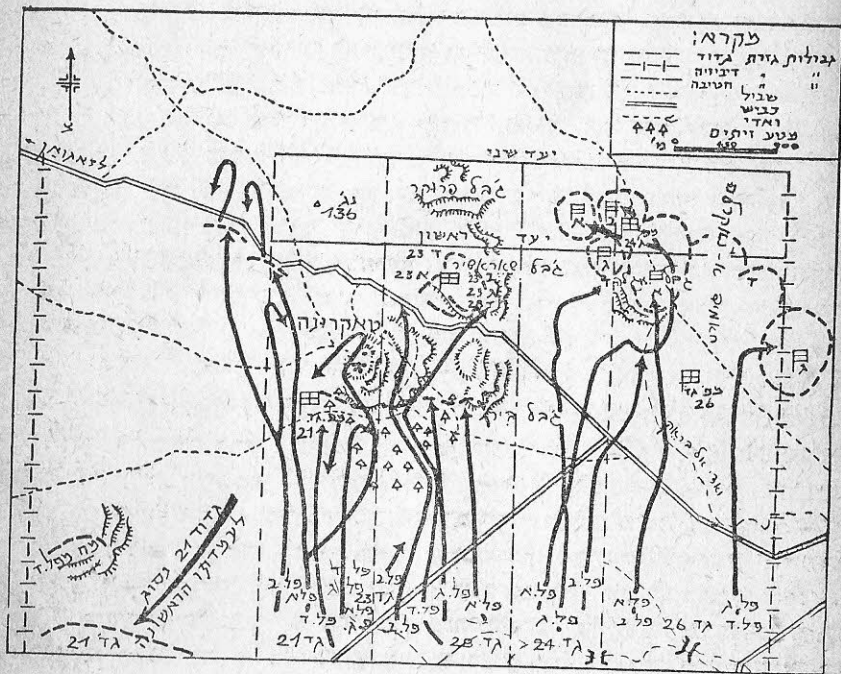
המאמר לקוח מתוך ירחון צבא ארה"ב "צבא" ("ARMY")

כיצד היות עושה זאת אתה? מאת הקפיטן ז' שמאלזל

הבעיה שלפנינו מצטיינת בהגנת שאלות לכל רמות-הפיקוד של צות-קרב-משורין — החל במפקד צות-הקרב וכלה במפקד הטנק, היא לקוחה מתוך בטאון חיל השריון האמריקני "שריון" ("ARMOR")

לאחר ארוחת הצהריים יצאו המג"ד ומפקדי הפלוגות לנקודת התצפית האמורה שבגורת גרוד 23, ללמוד את פני-הקרקע. לאחר זאת נידונה תכנית ההתקפה.

עיקרי הפריסה להתקפה היו אלה: פלוגה א' (המיור פורטר) מימין ומשימתה כיבוש ג'בל ביר; גבעה עגלגלה שגובהה כ-170 מטרים, לא מצוקית, פרט למדרון המערבי שלה, אך מוגנת היטב. פלוגה ג' (הקפיטן וואראו) במרכז, תתקדם במרווח בין 230 המטרים שבין ג'בל ביר, ומרגלות צוק טאקרונה, ותגיע אל הכביש שמעבר לשני תואי קרקע אלה. לאחר זאת תנצל הצלחתה כ-200 מטרים נוספים לפנים, כדי לאפשר את הערכותו של גרוד 23 על הכביש. יהא על פלוגה זו לחצות פני-קרקע מבותרי ואדיות קטנים ולעבור שתי חורשות עצי-זית המוקפות משוכות צבר. פלוגה ב' (קפיטן סוראנסאן) תחצה גם היא מטע עצי-זית בטרם תעקוף את טאקרונה ובצותא עם פלוגה ג' תתקרב אל הכביש. שתי כיתות (הסמל רוג'רס

תקפת הדיביזיה הנירזילנדית

בתצפית כלפי דרום על כל האיזור כולו, נמצאים חרות מבצר ישן — מבנה-אבן אימתן מימי שלטון הברברים, ששימש בעבר הרחוק כמעוז-התנגדות לשלטון הצרפתי.

בערך במחצית המדרון הצפוני של התואי הנה נמצא הכפר יפה-הנוף טאקרונה, הגושש אך המחזיק ברגיל כחמש-מאות נפש. המדרון הדרומי של הצוק תלול ומצוקי, ואילו הצפוני מתון יותר. השביל הצר המתמשך מן הכפר טאקרונה אל כביש אנפידאביל-זאגואן שמתחתיו, עושה אף הוא את המדרון הצפוני לנתיב-הגישה הפחות קשה, מבחינה קרקעית.

סביב מרגלות הצוק, ובמיוחד בינו ובין האוכף שברחוק למעלה מ-1000 מטר, מורחית ממנו — האוכף של ג'בל ביר — מצויות חורשות רבות של עצי זית, החצויות שתי וערב במשוכות-צבר עבות, ובלתי חדירות לאדם.

כדי להמחיש את חומרת מכשולי הצמחיה הללו יאמר, כי לביל ההתקפה לא זו בלבד שהוקצו לכל גרוד שלושה טנקי "קרוסאדר" לצרכי פריצת נתיב במשוכות-צבר אלה, אלא שכל המאשטטים (סכיני-גיונגל לפילוס נתיב) נופקו לאנשים כחלק מחגור-הקרב שלהם להסתערות. בהמשך נתגלה שכל משוכות-הצבר הללו מוקשו מיקוש צפוף, שדות הדגן שנשתרעו פה ושם לפני חזיתנו (מדרום ליעד) הכבירו אף הם על התנועה ובעיקר בגללם הואט קצב התקדמות הרגלים בעת ההתקפה עצמה. כתוצאה מכך כמעט שלא ניתן לרגלים לנצל את מחסום-האש הארטילרי הנע.

השטח הגבעי מימין לצוק ומשמאלו העניק למערך האויב ולהגנה על הצוק נקודות חולשות רבות. לא היה שום נתיב-גישה למעוז הזה, שלא כוסה באש צולבת

המשימה החטיבתית

כביש אנפידאביל-זאגואן היה היעד הסופי בשלב הראשון של התקפת החטיבה ה-5, ואילו צריכים היו להגיע הגדוד ה-28 שלה, מימין, והגדוד ה-21 שלה, משמאל. על גרוד 21 הוטל להגיע הכבישה בתנועה משמאל (מערב) לצוק טאקרונה. את טאקרונה עצמו ואת ג'בל ביר יכבשו המאורים (גרוד 28). גרוד 21 יהיה מוכן לסייע בכיבוש טאקרונה, אם יקום הצורך. שתי היחידות יתלכדו על כביש אנפידאביל-זאגואן, וכביש זה ישמש קו-הערכות לגדוד השלישי של החטיבה, גרוד 23, לשם הסתערות על היעד הבא שלה. על ג'בל פרוקר.

הקולונל בנט קיבל את הפקודות האמורות ב-19 בחודש. שעת ה"ש" נקבעה ל-23.00, באותו יום. הסיכמה, "נאום", מחסום-אש כבד יונחת לפני הרגלים, ויקודם בקצב של 100 מטרים מדי שתי דקות. סימן ההזדהות — כדור-גובה אדום הנורה אנכית. הנשק המסייע ירוכז בחטיבה, באחריותו של קציני-ההיסעים החטיבתי. כל יחידה תוכל להזמין את הנשק-המסייע שלה באמצעות התקשרות עמו, דרך מפקדת החטיבה.

והסמל ה. מאנאהי) יתפצלו ממנה כדי לבצע הטעיה מול המדרון התלול ביותר של טאקרונה. פלוגה ד' (הקפיטן אורנברג) תנוע בעקבות הפלוגות המסתערות עד שתוכל לתקוף את טאקרונה מנתיבי-הגישה הנוח ביותר — העורף שלה.

קויהפתחה של מחסום-האש נמצא 1350 מטרים לפני קויהתחלה שלטו. כביש אנפידאביל-זאגואן נמצא כ-1100 מטרים מעבר לקויהפתחה של מחסום-האש. כדי להתגבר על קשיי המגע בין הפלוגות שינועו בחשכה על פני שטח מבוותר הוקצו מש"קים מהימנים למשימה האחת והיחידה — לקיים את המגע. לאספקת הארוחות נודעה חשיבות יתרה, שכן רוח הגייסות המאוריים בלחימה ממושכת וקשה מסתייעת הרבה באוכל חם ותה רותח. בלחימה על הגבעה 209, למשל, קיבלו אנשי הגדוד ארוחות חמות גם בהיותם מרוחקים ארבעים מטרים מן האויב, וכן יהיה בטאקרונה.

בשובם כינסו הקצינים את אנשי יחידותיהם וסיפרו להם את כל סיפורי-המעשה, בודאם בכך שכל אחד ואחד ידע מהו חלקו שלו בקרב הממשמש ובא. אחרי-כן הכינו עצמם המאורים לקרב — הרובים נוקו ניקוי לקראת פעולה, נוסו הכלים האבטומטיים, נוקתה התחמושת ומלאו המימיות. ברדת החשכה הוסע הגדוד עד לואדי אל-בול; שם, בערב הקרב, נתכנסו הגייסות אצל משוכת-צבר לתפילה שערך האב ואנאה. אחרי-כן דיבר קצרות המג"ד. הוא אמר להם כי כבודם ושמם הטוב של הגדוד ושל בני-עמם במולדת נתונים שוב בידיהם. כליל זה לפנייהם משימה מוגדרת היטב, ועליהם לבצעה כמיטב כוחם, ובכל מחיר, לא רק למענם עצמם, אלא גם למען גדודם והעם המאורי. אם יטיל כל אחד מהם את כל כובד-משקלו כלוחם לענין זה, יצאו מן הקרב עטורי תהילה נוספת. מקוים שאיש לא יאכזב.

שיבושים בהערכות

הגיעה השעה לנוע אל קויהתחלה, שבריוחוק כ-200 מטרים לפניו, לאורכו של ואדי אל מוסה, אולם הלויטננט ויקיריא, שעליו הוטל להדריך לשם את הגדוד, לא חזר עדיין ממשימתו — סיוע לקציני-המודיעין החטיבתי במתיחת הסרטים הלבנים לסימון מקומות ההערכות של היחידות. לאחר המתנה כלשהי החליט הקולונל בנט להוליך את הגייסות קדימה בעצמו. הגדוד עצר בשדה שעורה שלפני הואדי. המג"ד והמיוז פורטר סיירו לפניו וניסו למצוא את ויקיריא. לא מצאוהו, ופלוגה א' שבראש שדרת הגדוד החלה לנוע, אך גילתה כי פלוגה ג' שמאחוריה אינה מתקדמת בעקבותיה. פלוגה א' נעצרה שוב, ורצים נשלחו לאחור, למצוא את שאר הגדוד, אשר שכב עדיין בשדה השעורה, בלא לדעת כי פלוגה א' זזה. אותו רגע

הגיע הלויטננט ויקיריא, מתיחת הסרטים הלבנים נמשכה למעלה מן המצופה. כתוצאה מכל השהיות הללו לא הספיק הגדוד להערך כהלכה את החל מחסום-האש.

תקלות בהתקדמות פלוגה א'

תכניתה של פלוגה א' היתה להתקדם במחלקה אחת לפניו ושתיים מאחור, לשם התקפה משלושה עברים על ג'בל ביר. אולם מחלקותיה לא נפרסו כנדרש, קודם שהחל מחסום-האש. הפלוגה התקדמה והתרחקה מעט מפלוגה ג', בטרם הגיעה למגע עם גדוד 24 (מחטיבה 6) שמימינה. המיוז פורטר שלח שני אנשים לבנות לאכן אותו, אולם הם לא מצאוהו, משום שקויהתחלה של חטיבה 6 (אשר תקפה יעדים מימין לחטיבה 5) נמצא מעבר לוואדי אל-מוסה. פורטר לא ידע זאת, ובחשבו כי גדוד 24 נמצא לפניו פקד על פלוגה א' להתקדם במהירות רבה, אך משעברה הפלוגה כ-800 מטרים, וגדוד 24 לא נמצא, פקד עליה לעצור.

פלוגה ג' הדביקה אותה מקץ זמן-מה, אולם מחסום-האש כבר הרחיק מאוד, וכאשר נעה פלוגה א' קדימה, נתקלה באש מערך-ההגנה של האויב, ואנשיה החלו נפגעים. פני-הקרקע נעשו קשים יותר למעבר, מחמת ואדיות ותעלות, אך חרף אבידות נוספות באנשים הוסיפה הפלוגה להתקדם עד הגיעה לשביל המתמשך ממזרח למערב, לפני חזית ג'בל ביר. כתב אחרי-כן המיוז פורטר:

על שביל זה, ובין שיחי הצבר, ירדה על פלוגתי מההלומה הקשה ביותר. כמעט כל האנשים המוליכים, לרבות מפקד-המחלקה היחיד שנותר לי, נפצעו בעת ובעונה אחת מחמת מוקשים מופעלי חוט-ממעיד... בנקודה זו, כשרק חצי פלוגה לפיקודי החלטתי להתקשר עם מפקדת הגדוד, אך דומה היה שרק מכשיר-האלחוט שלי פועל, וכל האחרים שבגדוד שותקים. אראו החלטתי לעבור בין האנשים ולמנות כמה נותרו לי, אך בטרם הפסעתי חמש פסיעות מן השביל נתחה אצלי פצצת מרגמה, ולא היה לי מנוס מרסיסה. פציעתו של המיוז פורטר השלימה את התפוררותה של פלוגה א'. אחדים משרידיה ניסו להמשיך בהתקפה, אך נבלמו סופית למרגלות ג'בל ביר. הרבי-טוראי קוק ארגן קבוצה קטנה והעביר את כל הפצועים שמצא אל מקום מחסה. אותו לילה הציל חיי רבים, וזכה על כך ב"מדליית הצבא".

התקדמות פלוגה ג'

פלוגה ג' יצאה לדרכה באיחור של דקות ספורות, אולם התקדמה בשופי עד למטע הזיתים הראשון, שבו הושהתה מחלקה 15 (של הלויטננט האייג) על ידי אחת מכיתותיה, שנצטרכה לפרוץ לעצמה דרך במשוכת צבר. כשנתארגנה מחדש הדפה אש האויב את אנשיה אל מחסה הואדי. על מה שארע בהמשך כתב אחרי-כך הלויטננט האייג:

שבשטחה של פלוגה א'. ההתפוצצויות היו אות למקלעני האויב (שנמצאו בין הסלעים הגדולים שלאורך מרגלותיו המזרחיות של טאקרונה) לכסות את הקטע שבין טאקרונה וג'בל ביר באש צולבת, ופלוגה ב' הפסיקה להתקדם.

תנועות המג"ד

ובינתיים, הקולונל בנט, שנע עם המטה שלו בעקבות פלוגה ג', היה מתקרב והולך לבית לבן שנמצא בין שני מטעי הזיתים, עת נתחורר לו שנעצרה פלוגה ב'. הוא שלח את הלויטננט ויקיריאוי לברר מה מעכבה, וכאשר חזר הלז והודיעו כי הוצמדה ארצה באש, שלחו אליה שוב עם הוראה לקפיטן סוראנסאן לעקוף את ההתנגדות והצטרף לפלוגה ג'. המג"ד מיהר קדימה, לעצור את פלוגה ג' עד אשר תתלכדנה שתי הפלוגות, ומצאה בואדי, מתעתדת לצעוד בעקבות הלויטננט האגי, שכבר יצא לדרך. בנט פקד על הסמל קאואה, שאותו מינה האגי למפקד שארית הפלוגה, כי ישאר במקומו, וכתוצאה מכך מצא האגי עד מהרה את עצמו בראש שלושה אנשים בלבד. הוא השאירם בשוחה ליד השביל אשר אצלו נבלמה פלוגה א', וחזר לברר מדוע אין האחרים באים בעקבותיו. משפגש בדרכו אחדים מאנשי גדוד 23, הצועדים בקולניות לעבר קו-ההתחלה שלהם, שלא נכבש עדיין, עצר והמתין לבואה של פלוגה ב'.

בינתיים חזר המג"ד, והוא נחוש בהחלטתו לישר את הקו שלו, אל פלוגה ב', כדי להחיש את התקדמותה — הקשר עם פלוגה א' אבד זה מכבר — ומצאה נתונה עדיין לאש כבידה מאוד ממדרונות טאקרונה. הוא שלח לאחור הוראות לשלושת הטנקים המסופחים לגדוד לפתוח באש תותחיהם על טאקרונה, ופקד על הקפיטן סוראנסאן להשאיר פלגת כלי-נשק אבטומטיים שתעסיק את האויב, בעוד ששארית הפלוגה תתקדם ותתחבר עם פלוגה ב'. אחרי-כך, הלך הקולונל בנט שוב אל פלוגה ג', כדי לתאם את תנועות שתי הפלוגות, אך דרך על מוקש תיבת-עץ (סיכון שנטל על עצמו מראש) ונפצע קשות.

ההטעיה יוצאת למשימתה

הקפיטן סוראנסאן קידם את אנשיו עוד כ-300—250 מטרים תוך כדי עקיפת המדרון הדרום-מזרחי של טאקרונה, ונפצע. הלויטננט אי. מורגן נטל את הפיקוד. על מחלקה 10 של הפלוגה פיקד עתה הסמל ג'. רוג'רס; על מחלקה 11 — הלויטננט-משנה אנארו; ועל מחלקה 12 — הסמל טראנור. לפי התכנית המקורית היה על מחלקה 10 להקצות שתי כיתות שתביימנה התקפה על הצלע הדרומית של טאקרונה. על כן יצא רוג'רס עם כל האנשים שנותרו במחלקתו לבצע משימה זו.

עזרה לפצועי הקרב על טאקרונה. ברקע — היעדים

נתקלנו בגדר תיל, שנתמסכה לרוחב הואדי, משמאלנו, בשטח הגבוה יותר. חשבתי שגדר זו נמתחה כדי להסיח כוח תוקף לצד אחר — לפנות ימינה, או לשטח הנמוך יותר של הואדי, כדי שאפשר יהיה להנחית על כוח זה אש מרוכזת יותר — וחזרתי חיש על עקבותי ועקפתי משמאל את הגדר. בהכנסי שוב לואדי נתקלתי בשארית פלוגה ג' השרויה בבלבולת, וללא שום קצין. משנאמר לי כי שני הקצינים האחרים, הקפיטן וו. מ. אווראו והלויטננט-משנה טום קילאן נפגעו וכפי הנראה מתו, נטלתי לידי את הפיקוד. השעה היחה הצות וחצי, בקירוב.

התקדמות פלוגה ב'

בעוד הלויטננט האגי מארגן מחדש את פלוגה ג', הבה נתחקה אחר קורות פלוגה ב', שבפיקודו של סוראנסאן. פלוגה זו ראתה את גדוד 21 בקו ההתחלה, אך עד מהרה נעלם מעיניה בשטח המבוותר. אש-המגן של האויב נורתה עליה לאחר שעברה כ-450 מטרים, אך משהגיעה למטע הזיתים הראשון שבדרכה העניקו לה משוכות-צבר מחסה-מה. בעת שפילסה לה דרך במשוכה שבקצהו המרוחק של המטע החלו צרותיה, כיון שהקרקע זרועה היתה מוקשים מופעלי-תיל-ממעיד כאותם

עמדה השעה 0200, והכוחות נמצאו עוד מרוחקים כ-800 מטרים מיעדם. מחסום-האש בשביל שלב א' של ההתקפה נסתיים. פלוגה ב' חידשה את ההתקדמות, ועד מהרה נפצע הלוטננט מורגן, שני הסמלים המשיכו באורח עצמאי. מחלקה 11, שהיתה הרחוקה יותר מטאקרונה, החטיאה את פלוגה ג', והגיעה לכביש, כשהיא נתונה לאש מן הגבעות שלפניהם. אצל סמל טארנור נותרו רק תשעה אנשים, ולפניו נמצאו מקבי"ם, שחיפו על תותחים בני 75 מ"מ. הוא הוליך את אנשיו אלה היישר אל עמדה זו, שיתק את המקבי"ם ושבה עשרים ושבעה גרמנים. על מעלל זה זכה ב"מדלית הצבא". מקץ חצי שעה הגיעה גם מחלקה 12 זו אל הכביש.

פלוגה ד' נכנסת לקרב

עלינו להגיה עתה את פלוגה ב' על קומץ אנשיה בכביש, ואת הסמל רוג'רס וקבוצתו חוסים בואדי שלמרגלות טאקרונה, ולהתחקות אחר קורותיה של פלוגה ד'. היא יצאה לדרכה עשר דקות לאחר שעת ה"ש", ומשימתה — לבער את האויב שיותירו מאחוריהן הפלוגות המסתערות, ואחרי-כן לתקוף את טאקרונה מעורפה. עד מהרה הגיעה אצל פלוגה ב', ועצרה, אש המרגמות היתה כבדה ביותר, ונשמע בה גם קול נשקו החדש של האויב, מרגמת ה"נבלוורפר" בת ששת הקנים. מפקדת הגדוד, אשר נעה צמודה לפלוגה, נשתבשה לגמרי, והשליש (הקפיטן טאָ פונגה) נפצע. הקפיטן אורנברג לא הצליח לקבל שום ידיעה על מקומן של פלוגה א' ופלוגה ג', אך שמע מפי נושאי-אלונקות כי מצבן חמור מאוד. נודע לו כי הקפיטן סוראנסאן נפצע וחולץ, כי פלוגה ב' נעצרה, וכי טאָ פונגה נפצע. בהרהרו כי גם המג"ד פצוע, כנראה, נועץ עם מפקדי המחלקות שלו והחליט כי באה השעה להטיל את העתודה לקרב.

את אשר אירע בהמשך תיאר הלוטננט לאמברט:

התקדמונו בשדה של שעורה, שהגביהה עד ברכינו, ובתוכה מיקשי "תיבה" לאין מספר, שבכמותם לא נתקלנו עד כה, ושאהד האנשים חשבם למוזרות-לחפצים. המוקשים חלקם נחו על פני-הקרקע, וחלקם כוסו מעט בעפר. פילסנו לנו דרך בשליש משוכות צבר, כי לא עלה בדעתנו שיכולים אנו לעקפן, לזמן זה עלה הירח, ולאורו, לאחר חיפוש מדוקדק, ראינו גדר תיל הנושאת שלט המתרה מפני מוקשים. האויב ירה עדיין מטאקרונה ומהגבעה שמימינו אך בדרכנו לא נתקלנו בגייסות שלו. מאחר שהשתמש האויב בכדורים נותבים יכולנו לעקוף את האש הצולבת של מקלעיו. אש מרגמות ואש תותחים ירדו לסירוגין. לא השכנו אש לאויב, ועם זאת ידענו כי הוא חש בנוכחותנו, כיון שכדוריו כוונו כמדומה תמיד אלינו.

לאחר שחסינו זמן-מה בבית קברות קטן, שנראה כמקום שלא מעלמא הדין מחמת אורו של הירח והמסיבות שאפפנו — המשכנו בהתקדמות כלפי צפון. בהפסיענו לאורך משוכת-צבר נוספת נפצע הקפיטן אורנברג ברגלו, מריסס פנו נגד-מטוסי בן 20 מ"מ, שנורה מתותח המוצב על מדרונה של טאקרונה. פציעת-בשר בלבד היתה זו, בחלקה התחתית של השוק, אך היא הכבידה מאוד על הליכתו של הקפיטן אורנברג, אלא שהלו, חייל לאמיתו, לא העלה כלל בדעתו לחזור.

סוף-סוף, זמן-מה לפני עלות האור הראשון, הצינו את הכביש ועשינו דרכנו לתוך ואדי עמוק, שנתמשך במידה זו או אחרת במקביל לכביש. במקום זה יכולנו לעמוד על מצבנו. לפנינו נמצא יעדנו. ממנו באה אלינו אש נשק קל, והמולה בלולה של קולות אנגליים וגרמניים. הערבוביה שבקולות התמיהה אותנו. שמענו אי-מי צועק אל "מונטי", ולזמן-מה חשבנו כי אחדים מגדודנו מצויים שם עם הלוטננט-משנה מונטי ויקיריא, קצין המודיעין של הגדוד. כעבור זמן נודע לנו כי היה זה הלוטננט מונטגומרי מגדוד 23. מחלקה 16 שלנו, בפיקודו של הלוטננט סמית ביערה את האויב שנמצא בסמוך-מאד, ומחלקה 18 שלי נשלחה ליצור מגע עם כוחותינו שנמצאו לפנינו. הסמל ויפו, הוא הסמל המחלקתי שלי, ואני איכנו מספר מאנשי גדוד 23, לרבות הלוטננט "סאנדי" שלי ומחלקתו, מתחפרים על רכס היעד. מאנשים אלה שמענו כי המיור "סאנדי" תומס, מפקדו הזמני של גדוד 23, נמצא למרגלות הרכס. מאחר שהקפיטן אורנברג לא יכול לצעוד חישי, והשעה היתה שעת דמדומי הבוקר, הלכתי אני ובאתי אצל המיור תומס. המיור תומס שמח לשמוע כי אנו מצויים בסמוך. זכור לי כי התקשר עם הלוטננט סלי באלחוט והודיעו שישלח לו ארבעים מאורים לעזרתו, ושנינו נפתענו מאוד בהתערב בשיחה קול גרמני שאמר באנגלית "שיבואו הממזרים השחורים המחורבנים".

לפני עזבי את המיור תומס פתח האויב באש תזקה מעבר היעד הסופי. כיון שחששנו מפני התקפת-נגד מיהרתי לחזור לפלוגה ד', כדי להתבסס בטרם יבוא אור-היום המלא.

המוצב בהאיר השחר

גדוד 23, — ממש כמו גדוד 28 — נשתבש מחמת הקרקע המבותרת, הצברים והאש הכבידה. מכל הגדוד, רק כוח שעצמתו כפלוגה, הגיע לכביש אנפידביל-זאגואן, ואנשיו החלו מתבססים לפניו. המאורים שותפו במערך ההגנה ההקפי שנמצא מדרום-מזרח לג'בל שאַראשיר, וחזיתו פונה אל טאקרונה וג'בל-ביר. רובו של גדוד 23 הגיע בטרם שחר, ושולב במערך. מצבה של הבריגדה ה-5 היה, איפוא, כדלקמן: גדוד 21, שפעל משמאל לטאקרונה, הוסג לאחר לחימה עזה ואבידות כבדות, כיון שכל עוד טאקרונה בידי האויב, לא ניתן לגדוד 21 להחזיק בעמדותיו באורו של היום. חלק הארי של פלוגות גדוד 23, וכן פלוגה ד' ומה שנותר ממחלקות 11 ו-12 מפלוגה ב',

של גדוד 28, היו בדיעבד בכיתור, וממתינות להתקפת-נגד; לא היה שום קשר עם מפקדת החטיבה, ולו לא היתה תמונה ברורה מן המצב המבולבל.

הדוח הברור היחיד מגדוד 28 היה תשדורת אלוט שאמרה כי המג"ד, כל מפקדי הפלוגות, השליש והרס"ג פצועים. נוספה לתשדורת זו תשדורת מתחנת-החבישה-הקדמית, שאמרה כי אחר-עשר קצינים מאורים פצועים מצויים בה. אם לא תילכד טאקרוונה תנחל חטיבה 5 תבוטה גמורה, שכן מחמת תצפית האויב מעל היעד הזה לא יוכלו תותחנינו להשאר באורו של היום בשטח הפתוח.

כתב בזכרונותיו מפקד החטיבה אותה שעה, הבריגדיר (ובהמשך המלחמה — גנרל-מיוור) ה, קיפנברגר:

בדרך כלל הייתי נוהג לצאת קדימה בהאר היום: אולם המצב היה כה מבולבל ומסופק, שחשבתי כי אביא יותר תועלת אם אשאר עוד זמן-מה במפקדה. התותחים נמצאו עדיין גלויים במישור, נתונים לתצפית ישירה מטאקרוונה, ואני התחלתי מחשב תכנית להסתער על הצוק בגדוד 21 שנתארגן-מחדש, מן השטח שלכדו המאורים. אלא שלא היה צורך בכך. ב-0800 ראינו, להרוחתנו ולשמחתנו, זרם שבויים יורד משיאו של הצוק, — כ-150 במספר.

ההטעיה תוקפת

כדי להסביר חזיון מפתיע ביותר זה עלינו לחזור למחלקה 10, אותה עזבנו ב-0200.

הסמל רוג'רס כינס את אנשיו בשקע קטן שבקרע, כהכנה להטעיה שתסייע לפלוגה ד' לתקוף את טאקרוונה מן העורף. מצא שהוא ואנשיו מונים עשרה בלבד. חילקם לשתי קבוצות. על האחת פיקד הוא, ועל האחרת הסמל מאנאהי; אך קודם שפתח בפעולה הגיעתהו "תגבורת" — הסמל וו, סמית מגדוד 23, והטוראי טאקרוואה, מפלוגה ד', שניים שאיבדו את פלוגותיהם ונסתפחו עתה אליו. בחבורת הסמל רוג'רס נמצאו (ככל הזכור מאז) הטוראי-הראשון ה, רואה, הטוראים א. דוגלס, ז'. דוגלאס, א. ראטאה, והסמל הלבן סמית, ב"כוחו" של מאנאהי נמצאו הטוראים ה, גראנט, ז', אינגראם, ק, אראנואי, וז', טאקיווה, סוכם ביניהם כי יתפצלו ויתקפו משני עברים — רוג'רס מימין, ומאנאהי משמאל. וליתר דיוק — ממזרח ומדרום-מערב, כמעט בו ברגע שהגיוח התנשא זיקוק ירוק מעמדת האויב ומטר פצצות מרגמה ירד עליהם, אולם המאורים דלגו מסלע לסלע בסלעים הזורעים למרגלות הצוק, ובהטילם רימונים, בדקרים בכידוניהם ובירותם עשו את דרכם במערך שוחות ההגנה שבחזיתו של טאקרוונה עד אשר נמצאו בשטח שמעל האויב ובעורפו.

לזמן זה האיר השחר, וניתן לכוון ולקלוע היטב, שלוש רצועות של שוחות

רובאים נתמשכו משטחו של גדוד 21 לבליטת הקרקע שבעבר המזרחי של הצוק, ואנשיהן שימשו מטרות נייחות למאורים שמאחוריהם. דגלים לבנים החלו מתנו-ססים, ומאנאהי שיגר את היגנה גראנט למטה, לשבות את הנכנעים. הוא קיבץ ששים איטלקים ובלוויזו הוצאו הללו מן המלחמה, וזוהי נוסחתו של הטוראי טאקרוואה לפעולה, כפי שכתבה במכתב לאמו:

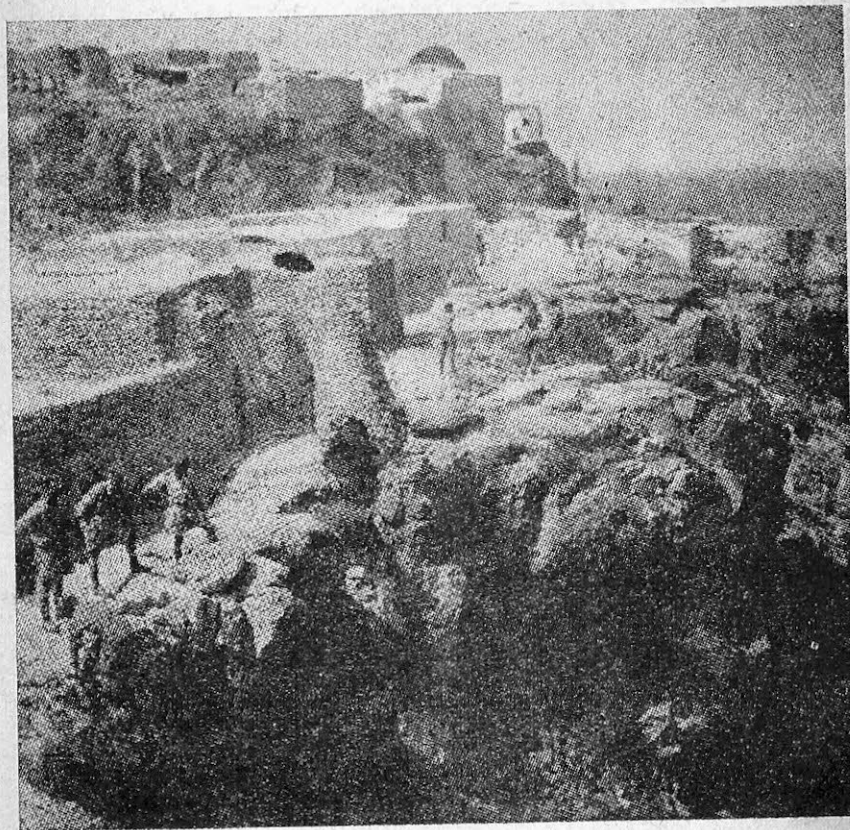
בדיוק כשהאיר היום יכולתי לראות את התל — גובה 200 מטר בערך מהתחלת

העליה ועד הפסגה שלו. אז כבר היתה בערך השעה שבע בבוקר, ומישהו צעק אם יש מתנדבים. צעקתי גם כן אני מתנדב. הסמל היה מפלוגה ב', הסמל רוג'ר וסמל לבן 23 ושלושה אנשים אחרים ואני הרביעי. קפצתי מן המקום שבו היכיתי ועליתי למעלה עם הסמל רוג'ר והסמל סמית ואנחנו הארבעה. פצצות מרגמה התפוצצו בערך חמישים מטר מאחורינו כשאנחנו טיפסנו על הגבעה. אני הבטתי למורד של הגבעה וראיתי אחדים מהחברה שלנו באים להצטרף אלינו ואנחנו נעשינו קבוצה של תשעה עד שנים-עשר. כשעלינו למעלה התחלנו לצעוק מאחורי מחסה הכנעו, כאן נירזילנדי, אתם ממזורים הכנעו. הם כבר שמעו את השם המפורסם נירזילנדי וזה היה מספיק בשבילם. הם באו למטה מן המקום של המקלעים שלהם והידיים שלהם למעלה וצועקים חבר, חבר. לקחנו בשבי 30 עד 40 מהם. הם היו איטלקים וגרמנים. אחדים מהחברה שלנו היו מבצעים מסביב לצד של הגבעה טאקרוונה והם קבלו את השבויים שנכדו לקבוצה שלנו. אראנואי וסמית חברו זה לזה והוסיפו לטפס מעלה עד שהגיעו למצוק סלעי חלק, שהיה ניצבי מדי מלטפס עליו. ברם, אגודת חוטי טלפון שנמתשה לעבר השוחות של הנכנעים שלמטה איפשרו את הטיפוס. בעזרת החוטים עשו דרכם מעלה עקב בצד אגודל עד הגיעם למרגלות קיר אבן, החוטים הוסיפו להתמשך מעלה, והשניים הוסיפו לעלות בעזרתם עד הגיעם אל ראש הקיר. נשקפה אליהם חצר קטנה ובה חייל גרמני יחיד, הטרוד במכשיר אלוט. אראנואי זינק עליו, ואילו בחלקו של סמית נפל קצין שהיה מכתוב לאלחוטאי מחדר שפתחו אל החצר, כשהוא עצמו ניצב אצל החלון הצופה על החזית. מאנאהי ורוג'רס הגיעו אף הם אל המצוק, ואנשיהם עמם, ונעו אילך ואילך, בחפשמם דרך לעלות בו. הגיעו בסופו של חיפוש למקום ברי-טיפוס ומצאו עצמם על משטח צר המכוסה חורבות מבנים ברבריים. כן מצאו את סמית ואת שבויי מעשנים בניחותא. בעצם ניתן להם לקבוע מן מהם שבויי של מי רק ברגע שתגיע אל אחד מהם לראשונה תגבורת.

בעוד חיל המצב החדש שעל פסגת טאקרוונה אומד את שללו, ראה הסמל סמית איטלקי המחיש רגליו, ורדף אחריו. לאיטלקי היה יתרון הכרת המקום, והוא חמק ממנו, אולם סמית המשיך והגיע, בעלותו באי-אילו מדרגות, לחלק גבוה יותר, ורבה-ידיים יותר, של הפסגה. אויב לא נראה לו, חלך כלפי צפון וראה מורד מצוקי עד לכפר טאקרוונה, שצריך היה להכבש לזמן זה, — ועדיין לא נכבש.

אירועי השעות שבאו יובהרו לנו בהירות יתר אם נתאר ביתר פירוט את צוק הגיר הקרוי טאקרונה. הפסגה, כשמונה מאות מטרים אורכה, היו בה שלוש רמות נפרדות וצורתה הכללית דמוית אגן־סהר. המשטח שעל־יד שיא התל בחלקו הדרומי, שאליו הגיעו המאורים לראשונה, יקרא להלן המשטח. החלק של הפסגה, שבו רדף סמית אחר האיטלקי ואיבדו, הוא החלק הגבוה ביותר, ויקרא להלן הפסגה. בנייני אבן כיסו הן את המשטח והן את הפסגה, ובפינה הדרום־מזרחית של הפסגה, שהיתה דמוית מצודת סלע תלולת צלעות, ניצב מסגד קטן.

טאקרונה — המשטח, הפסגה והמסגד

מדרגות החצובות בקרקע קשרו את המשטח עם הפסגה. ליד המסגד, באותו מקום החל שביל ונתמשך לאורך מרגלות המורד שמתחת לצלעו המערבית של המסגד, עד כדי שליש היקף אגן־הסהר. נתיבים אחרים לביאה ויציאה בקני־שודדים זה היו סולמות חבלים מן המסגד אל מדרגות שמתחתיו, ומנהרה מרצפת המסגד אל אותן מדרגות עצמן.

תיארנו שלוש מתוך ארבע צלעותיו של המעון טאקרונה. הצלע הרביעית שהיתה מחוברת עמו באמצעות המדרגות הנזכרות לעיל, תקרא הכפר, כיון שהיתה זו ערבובית בקתות עלובות בקצהו המערבי של אגן־הסהר, הנפרדת מהפסגה על ידי מצוק סלעי רם, והמשתרעת במורד הכתף אל קבוצת מבנים גדולה ממנה — היא כפר טאקרונה עצמו. אם כן, לפנינו ארבעה שטחים — המשטח הצר המחובר לפסגה שמעליו במספר מדרגות, ולכפר הנמוך ממנו במדרגות רבות יותר. הפסגה, שאין גישה אליה משום עבר; הכפר, שאין כל נתיב־גישה גלוי ממנו אל הפסגה; והכפר טאקרונה.

ההתבססות

רוג'רס ומאנאהי החליטו כי הדרך הטובה ביותר להגן על הפסגה היא לחסום את כל הגישות מצד הכפר, שהיה מלא איטלקים אשר לא חשו כלל כי פסגת טאקרונה כבר אינה בידיהם — מכל מקום, הם נהגו בחרות והתהלכו אנה ואנה בלא לחשוש, עד אשר נתפנה רוג'רס לצלוף בהם מעט.

סלע הושם על פי המנהרה, ומאנאהי חיפה על המדרגות הבאות מצלעה הדרום־מזרחית של הפסגה. האחרים הוצבו בעמדות החולשות על הכפר. קומץ מאנשי הפלוגות ב' ו־ד' שהסתננו ועלו לראש הצוק שובצו במערך ההגנה, וכן כתה מפלוגה ב' של גדוד 23, שתעתה מיחידתה. עתה, משנתארגן חיל־המצב הקט של טאקרונה, נניח לו לפי שעה ונתחקה אחר מה שאירע ליתר הגדוד ולמבצע בכללו.

הלויטננט ויקיריא, לאחר שלא הצליח למצוא בשובו מפלוגה ב', את הקולונל בנט, חזר למפקדת הגדוד, מצא אותה משובשת לגמרי, והרס־ג וחשליש פצועים. בעלות האור הראשון החלו הטנקים (אשר צריכים היו להתקדם עם הרגלים, ואשר איבדו את המגע עם ונסו־ג), נעים לפי פקודת מפקדת החטיבה לעזרת גדוד 23, והלויטננט ויקיריא, בשמשו קצין־מודיעין, שליש ומג"ד כאחד, יצא לחפש את המאורים. הוא ראה אויב מחופר על המדרונות הצפוניים של ג'בל־ביר (פלוגת אויב מחופרת היתה במדרונות הדרומיים) והוא הציע לטוראי האקה מפלוגה א', אשר הופיע מאי־שם, כי בחיפוי הטנקים המסופחים לגדוד יסתכל מקרוב בעורפו של ג'בל־ביר. האקה הביע הסכמתו, וויקיריא חזר ובא אצל

הלחימה על טאקרונה

כאשר נתחור לאויב כי מוצב-התצפית שלו שעל טאקרונה אבד, הונחתה על הפסגה ועל המשטח אש מכל כלי-נשקו. היא נמשכה כמעט ברציפות כל היום, ואת האירועים אשר יתוארו להלן יש לראות על רקע מתמיד של נפצי פצצות ופגזים. כל חיל-המצב שלנו גילה מטרות לירי בכפר. טאקורואה מצא מרגמת 2 אינץ' של האויב ושש פצצות שלה, ואת הללו ירה הכפרה, ורבי-הטוראי רואה, שנשתרע על כיפת המסגד, איכן שני תותחי 25 ליטראות שנפלו בשעתם מלקוח בידי האויב, וברובהו לא זו בלבד שמנע את הפעלתם בירי, אלא גם מנע את העתקתם לעמדה אחרת.

אולם מספר האבידות הלך ורב. הטוראים אינגראם, ו- מור נהרגו בצותא בפגז אחד, ומיד לאחר זאת הרג פגז אחר את הסמל רוג'רס ואת ה- טוראי אי. דוגלס, ופצע את את אחיו, ז'. דוגלס. האחרון נקטל אף הוא בהמשך הלחימה.

עדיין לא נוצר קשר עם מפקדת חטיבה 5, ומאחר שהאבידות הפחיתו הפחתה חמורה את כוח המגינים, החליט הסמל מאנאהי לרדת למטה ולקבץ מעט תגבורת, בנטלו על עצמו את הסיכון שהתקפת-נגד עלולה לבוא בהעדרו. אכן, אילו תקף אר- תה שעה האויב, בודאי היה כובש את טאקרונה.

מאנאהי הצליח להתקשר עם הלויטננט האַיג, קיבל ממנו כיתת רובאים, נושאי- אלוגקה, מזון ותחמושת, ו-

חילוץ הפצועים מצוק טאקרונה

הטנקים עם הצעתו. היא הוצאה מידית אל הפועל. בפתוח הטנקים באש עלה האקה לבדו לג'בל ביר עד עמדת תותח נ"ט, אשר נכנעה לו לאחר שהרג את מפקדה. אחרי-כן משכו את תשומת-לבו שלוש עמדות מקלעים, והוא הוציא את כולו מכלל שימוש. הוא חזר עם ארבעה-עשר שבויים, והמעלל שלו זיכהו ב"מדליית השירות המצויין". פלוגה ד' מגדוד 28 וכיתות מגדוד 23, שירו לאחוריהן, מעמדות שעל ג'בל-שאַראַשיר, השלימו את טיהור יעד זה, אותו נועדה לכבוש פלוגה א'.

אחרי-כן פגש ויקיריא בהאַיג, והלז אמר לו כי הוא מחפש אחר אנשי פלוגה ג', וכי אלה מהם שכבר מצא. מחופרים כהלכה, הקפיטן אוואראו נפצע אף הוא, ולפני פינויו הורה להאַיג להמשיך במשימה ולכבוש את היעד, אם אפשרי בכלל הדבר. מדברי נושאי האלונקות נתרשם האַיג כי רוב הקצינים כבר אינם כשירים לפעולה, וכשבדעתנו לערוך התקדמות גודית שיגר רצים למצוא את הפלוגות האחרות. ויקיריא הציע כי האַיג ישאר במקום עמדו בעוד הוא (ויקיריא) יתייצב במפקדת חטיבה 5, לקבל הוראות. הוא חזר זמן-מה לפני השעה 0800, ומסר את הידיעות הבדוקות הראשונות בדבר הגדוד. אותו זמן ידעו אך מעט, במפקדה, על אודות גדוד 23, וויקיריא קיבל הוראה לארגן את גדודו בקו המתמשך מדרום לטאקרונה עד לפלוגה א' בג'בל-ביר.

זכור לקורא כי הבריגדיר קיפנברגר הישב אותו זמן תכנית לתקוף בגדוד 21 את טאקרונה, המוחזקת, ככל הידוע, בידי האויב, ומשימתו של ויקיריא היתה להכין קו הגנה משני, למקרה שגדוד 23 נעקר או נשטף על ידי האויב.

המאורים כבר נמצאו, למעשה, כמעט בקו שהבריגדיר הורה לתפוס, ומאחר שכל השטח כולו הופגז בהתמדה על ידי האויב לא ניתן אלא למצוא את עמדות הפלוגה ולהורות לאנשים להשאר במקומותיהם עד החשכה, שבה יחזרו למפקדת הגדוד שבקצה הדרום-מזרחי של מטע הזיתים. הוראות שוגרו מן החטיבה לדרג ב' שבפיקודו של הקפיטן פאַנג, הקצין הבכיר ביותר שגותר כשיר לפעולה, כי יקח לידיו זמנית את הפיקוד על הגדוד, וללויטננט וורדלי ולקפיטן היוורד שוגרו הוראות כי יבואו לקבל את הפיקוד על פלוגות א' וב'. הלויטננט ג'אָקסון הגיע לפלוגה ג', וקיבל את הפיקוד עליה.

בעוד גדוד 28 מעביר את זמנו תחת אש אותו יום קשה וגדוד 23 משפר את עמדותיו כדי שיוכל להדוף התקפת-נגד, וכלי-הנשק המסייעים הגדודיים מגיעים סוף-סוף לעמדות הקדמיות, נעביר שוב את תשומת לבנו לטאקרונה.

הוליך את אנשיו חזרה אל עתרת העשן והאבק שאפפה את טאקרונה. בדרכו פגש בקצין (מהרגימנט ה-5 של התותחנים-הבינוניים), שעלה על טאקרונה, והלו אמר לו למאנאהי, כי אי אפשר להחזיק בעמדה זאת. היא תורעש בכל הכלים שיש לנו. טאקדמה להתקפה חדשה, אמר קצין התותחנים, ומוטב שמאנאהי יחזור ליחידת-האם שלו.

מאנאהי לא שוכנע, והמשיך בדרכו. החלטה ברוכת-מזל היתה זו, כיון שלמרגלות הגבעה פגש בקפיטן קאטצ'רול (מרגימנט תותחי-השדה), והלו הודיעו כי ריכוזי-האש הארטילרי שעליו דיבר קצין התותחנים בוטל. תגבורת נמצאה בדרכה לגבעה, ויש להחזיק בה בכל מחיר. מאנאהי טיפס ועלה על טאקרונה. הציב את אנשיו החדשים בעמדות, וחילק לאחרים את אשר הביא עמו. בשעה 1500 בקירוב טיפס ועלה למשטח הלויטננט שוא. בראש מחלקה 15 מגדוד 21. הללו היו התגבורות שהובטחו. על שוא הוטל לקבל את הפיקוד על המקום. מאנאהי החל מראה לו את העמדות, וחלק ממחלקה 15 עוד נמצא בטיפוס מעלה, עת הונחתה התקפת-הנגד.

כאשר חלה הפוגה ברגימה המכילה, רץ מאנאהי לעמדתו שבראש השביל. חושו לא הטעהו. מתריסר משאיות הגיחו איטלקים, נתחלקו לשתי קבוצות, והחלו תוקפים מהצלע הצפון-מערבית של המשטח. האיטלקים הוכיחו מאמץ נחוש לעלות בשביל, אולם מאנאהי והרב-טוראי בל קצרו אותם בכליהם האבטומטיים. הקבוצה האחרת הביעה דרך עד למשטח, ולחימת פנים-אל-פנים התחוללה פה ושם בסמטאות ובין הבקתות. האיטלקים הטילו רימון לתוך בית שבו נאספו הפצועים; אין להניח כי האיטלקים ידעו שהאנשים פצועים. הרימון הרג את מרביתם. תגובת המאורים היתה נוראה באכזריותה, והאיטלקים, בין כאשר רצו להכנע ובין כאשר לחמו, נורו, נדקרו או הוטלו מן הסלע לתהום.

מחלקה 15 מגדוד 21 נמצאה אותו זמן מטפסת בחלקה מעלה, אך רבים מאנשיה נכנסו לקרב ותרמו לו תרומה ממשית, קודם שמאורים ספורים נוספים, ובראשם הקפיטן מואירהאָד, קצין מרגימנט תותחי-השדה ה-5, שנמצא בפסגה כשהחלה ההתקפה, הכריעו את מאוני הקרב בערכם התקפת-נגד מעמדתם הגבוהה. אחרוני אנשי האויב נמלטו, בלקחם עמם שלושה מאורים בשבי, ולשעה 1900 נדם הקרב בטאקרונה. הלויטננט שוא קיבל לידיו את הפיקוד, ומאנאהי הוליך את אנשיו מטה, למנוחה שהיו ראויים לה.

המצב בדרת החשכה

הערכות הדיביזיה בשלב זה היתה כלהלן: הטיבה 6, שכבשה את כל יעדיה בהתקפה הראשונה, התארגנה מחדש והתבססה איתנות. בגורת הטיבה 5

לא חלו תמורות גדולות במרוצת היום, זולת זאת שהוקמה תקשורת. האויב החזיק את המבואות המערביים של טאקרונה ואת הגבעה עצמה — להוציא את המשטח ואת הפסגה. מימין לדיביזיה התבססה הטיבת הגברדיה 201 סביב אנפידאביל, ויצרה מגע עם הטיבה 6. משמאל לדיביזיה החזיקה הדיביזיה היהודית ה-4 בשטחים שכבשה. פקודת הקורפוס העשירי היתה — „החזיקו בעמדותיכם והיכונו לבאות“.

בעלות האור הראשון ב-21 באפריל הוסג גדוד 28 לקרבת הפינה הדרום-מזרחית של מטע הזיתים. גדוד 25 (שהועבר מהטיבה 6) החליף את גדוד 23 — והאיטלקים החזיקו שוב בפסגה.

לחימת היום השני בטאקרונה

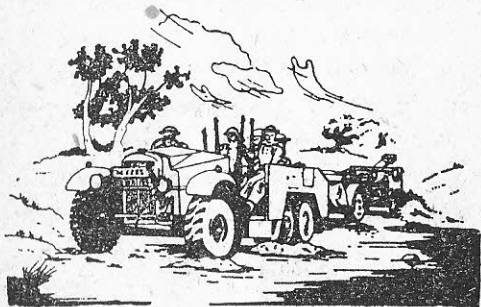
מחלקה אחרת מגדוד 21 (מחלקה 14 מפלוגה ג', בפיקודו של הלויטננט הירסט) תגברה את מחלקה 15, ועליה עבר כמעט כל מה שעבר על אנשיו של שוא — אך זה הגיעו, והאויב הפתיעם. ההתקפה החדשה על המשטח נהדפה לאחר לחימה קצרה אך חריפה, אולם לחרדת המגינים — מטר רימונים מן הפסגה החל מתפוצץ בין הבתים. כל הגישות אל הפסגה היו מוגנות, ולאויב לא היתה שום אפשרות להעלות עליה, אולם רסיסי הרימונים המתפוצצים לא היו דמיוניים אלא ממשיים. הלחימה על כיפת טאקרונה הגיעה לתיקו — שום צד לא יכול לגרש את יריבו. לזמן זה הוקם קשר טלפוני עם מפקדת הטיבה 5 (הקו נותק תכופות על ידי כלי הרכב ואש פגזים, אך קווי הדיביזיה תקנוהו באותה תכיפות) וכאשר נמסרה למפקדת הטיבה 5 תמונת המצב החדש, שודרה תשדורת לקפיטן פאָנאָ, שישלח תגבורות. בוקש במיוחד שהסמל מאנאהי יהיה בתגבורת, בשל בקיאותו במקום. הקפיטן פאָנאָ העיר אותו וסיפר לו מה שאירע בטאקרונה.

במקום לסכן מחדש את חיי הללו שכבר היו על טאקרונה בחר לו מאנאהי מתנדבים חדשים, שמונה מפלוגה ב' וארבעה ובראשם הסמל איהאה וויפו מפלוגה ד', העמיסם בתחמושת, והלך עמם אל המשטח.

הלויטננט הירסט (הלויטננט שוא נפצע במרוצת הלחימה) דן עם מאנאהי בענין ביעור האויב מן הפסגה, וכצעד ראשון לכך החליט מאנאהי להפעיל את מרגמות ה-81 מ"מ של הגדוד, כנגד המסגד והמבנים האחרים, שבהם חסו עתה האיטלקים. מחלקת המרגמות (הלויטננט ג', קאטאָנאָ) היתה להוטה לסייע, אולם הטוח היה גדול מדי, והפצצות לא הגיעו לאיזור המטרה. הופעלה מרגמת 52 מ"מ שנמצאה על טאקרונה עצמה. שתי תיבות פצצות נורו על ידי מאנאהי וויפו, לשקנה המרגמה מוחזק במאונך, כתוחח הוביצר, אלא שהטוח היה קצר מדי. דרך שלישית לריכוך היעד — בארטילריה — הוצעה על ידי הקפיטן הארדינג, קצין תצפית

משנכבש כל תואי טאקרונה כולו, נשלח גדוד 21 להחזיק בו. עד בוא כוחו של גדוד זה — פלוגה שקובצה מאנשי פלוגות א' וב' שלו — אייש הלויטננט הירסט שוחות-אויב במקומות הנוחים להדיפת התקפה מצפון — העבר אשר ממנו היה על פלוגה ד' לתקוף את טאקרונה, לפי התכנית הראשונית. לאחר נפילת טאקרונה נותרה עוד משימה אחת לביצועו של הסמל מאנאהי: עם רדת החשכה נעטפו בשמיכות ההרוגים הפזורים על פני הפסגה והמשטח והורדו בחבלים במורד המצוק הסלעי, למנוחת עולמים במקום שנבחר במיוחד למענם. מתוך 17 הקצינים ו-302 בעלי הדרגות האחרות שהשתתפו בקרב, 12 קצינים ו-104 בעלי דרגות אחרות נהרגו, נפצעו או נותרו נעדרים. לגדוד 21 היו 171 אבידות, ולגדוד 23 — 116.

מפקד הדיביזיה שיגר אל הבריגדיר קיפנברגר תשדורת זו: "הואל נא לקבל ולמסור לחטיבתך את איחולי על מאמצה הנהדר בהתקפה הראשונה על טאקרונה ובקרב של היום, שהביא לכיבוש טאקרונה הכפר".

קדמי מרגימנט תותחיה-השדה ה-5, שהגיע לזמן זה למשטח. לאחר היסוסיים, מחמת המרחק הקצר מן המשטח למטרה — כ-45 מטרים — נאמר לו לפתוח באש. קצין התצפית הקדמי החל מטווח את פלגה ה', מסוללה 28, שמרוחקת היתה כ-7250 מטרים, על צלע הגבעה. בתקנו את הטוח במטרים ספורים מירי לירי. נדרשו חמישים פגזים עד שהונחתה האש על המטרה, אך שלושת האחרונים פגעו בה ישירות.

בינתיים הוקצו שלוש פלגות להסתערות: אחת בת שבעה מאורים, בפיקודו של מאנאהי, אחת בת שבעה לבנים, בפיקודו של הטוראי-הראשון וורתנינגטון, ואחת בת שבעה מאורים ואחדים מאנשי גדוד 21 בפיקודו של הסמל ויפו. שתי הפלגות הראשונות הסתערו על המסגד, והשלישית טיהרה את שארית הפסגה — אלא שהאויב נעלם באורח מסתורי, כשם שבואו קודם לכן היה לוט בסוד. תגובת מרגמות האויב היתה מידית והסבה אבידות נוספות, אלא שלזמן זה כבר היו לקציני התצפית הארטילריים גם עמדות תצפית מצוינות וגם תקשורת עם תותחיהם. המרגמות שותקו בזו אחר זו, ולאיתלקים הוברר כי הפעם אבדה להם טאקרונה לתמיד.

הכפר טאקרונה עצמו תנוחתו היתה במקום שאליו לא ניתן להגיע באש תותחיה-שדה. על כן הופעל אחד מהתותחים הנגד-טנקיים החדשים בני 17 הליטראות, על ידי המיור פאירברדר, שעה שהבריגדיר עצמו (קיפנברגר) נמצא אצל הגייסות הקדמיים. הסמל מאנאהי החליט כי הוא עצמו כבר שימש די והותר כמטרה נייחת לאויב, וכאשר החלו פגזי התותח חודרי-השריון לקרוע את בנייני האבן ולחולל בלבולת ובהלה באויב החבוי בהם, קיבץ מספר מאורים ויצא לסיור פרטי משלו. הוא סיר צפון-מערבה, לעבר שני תותחי ה-25 ליטראות, שבהם "טיפל" ברובה ביום הקודם הרב-טוראי רואה, ושלא נגררו מעמדותיהם במשך הלילה. מאנאהי שיתק וכבש שם מספר עמדות, והרגשתו נשתפרה.

רב-הטוראי הורן, שחש בודאי מה שחש מאנאהי, קיבץ שבעה מאורים אחרים, ונע חרש לכפר טאקרונה. זמן-מה קודם-לכן חזר הלויטננט הירסט מסיוור שנערך לפי פקודת החטיבה, כהכנה להתקפת-לילה על הכפר, ועתה יצא עם וורתנינגטון וארבעת אנשיו של הלז אל המדרונות המערביים שבעורפו של הכפר. כשמאורים לפנייהם ונירוזילנדים לבנים מאחוריהם נכנעו האיטלקים כניעה למשעי, ושמונה עשר קצינים איטלקיים, חמישה מש"קים גרמניים, ושלוש מאות חיילים איטלקיים הוצעו משם בסך. אנשי האויב היו מן הגדוד ה-10 לרגימנט הרגלים ה-66 של דיביזיית "טריאסטא", ושתי מחלקות מדיביזיית "פולגורא", שתגברום; הכל הסכימו כי הללו היו הלוחמים האיטלקים המשובחים ביותר שפגשו אי-פעם המאורים.

מה קורא הקצין הסוביאטי?

ו. ד. ג'יקובס

כל הפרסומים בברית המועצות הם, מבחינה טכנית לפחות, בעלי אופי רשמי. דהיינו, דבר אינו מודפס מבלי ידיעתה ורשותה של הממשלה. אולם אפילו עובדת קיומה של עתונות מבוקרת הופך ליתרון לקורא המקצועי הלא-סוביאטי, כיון שהודות לכך שהממשלה הסוביאטית מבקרת את העתונות שלה, היא מוציאה שלושה מדריכים ביבולוגרפיים של פרסומי ברית-המועצות.

מדריכים אלה כוללים, כ"א, ספרים, מאמרי כתבי-עת ומאמרי עתונים. שם "קניזאנאיה לאטופיס" (כרוניקת ספרים), "לאטופיס ז'ורנאלניק סטאטי" (כרוניקת מאמרי כתבי-עת) ו"לאטופיס גאזטניק סטאטי" (כרוניקת מאמרי יומונים). כל אחד מהם יוצא לאור מדי שבוע וכל אחד מהם כולל מדור שכותרתו "ענינים צבאיים", המפרט את כל הפרסומים במשך התקופה הנדונה.

רישומי כתבי העת מקיפים אמנם את מכלול הפרסומים הסוביאטיים, אך עניינו של החייל המקצועי מכוון בעיקר לפרסומים בעלי אופי צבאי ייחודי. כונת

מאמר זה היא לעיין בפרסומים בעלי אופי צבאי טהור, ע"י בחינתם של נושאים נבחרים שפורסמו ברמה כל-ארצית (סוביאטית) בסוף קיץ 1956.

העתון הצבאי הרשמי

הפרסום הצבאי הכל-ארצי המוכר ביותר לקוראים המערביים הוא ה"כוכב האדום". עתון זה מופיע מדי יום במוסקבה. מתחת לדגל-השער הוא מכריז על עצמו כ"כלי-המבטא המרכזי של מיניסטריון ההגנה של ס.ס.ס.ר.". הסיסמה "למען מולדתנו הסוביאטית!" מופיעה מעל לדגל, ואילו הסיסמה הקומוניסטית הנישאת ע"י "פרבדה", "איזבסטיה" ואחרים, פועלי כל הארצות התאחדו!, מופיעה במקום פחות בולט.

ה"כוכב האדום" מופיע בדרך כלל בהוצאה בת ארבעה עמודים. עמוד השער כולל בחלקו העליון, משמאל, מאמר מערכת בן שני טורים. במשך השבוע הראשון לחודש אבגוסט 1956 דנו מאמרי המערכת בנושאים הבאים: "המטרות החשובות ביותר של התעמולה וארגוני המפלגה"; "השתלט על אומנות הבקעת מכשולי מים"; "שפר את אמון הקליעה של יחידות רובאיות"; ו"הלהקות התיאטרליות של הצבא והצי". עמודי-שער אחד במשך השבוע שינה במידת-מה את התפאורה והראה תמונה בת ששה טורים של פקידים בכירים בטכס פתיחת אצטדיון לנין החדש במוסקבה. כל הפקידים צוינו בכותרת התמונה בשם, ללא ציון תוארם.

פתח את קו המפלגה

העמוד הראשון של גליון זה, וחלק גדול מן העמוד השני, הוקדשו למאמרו של ה"חבר" הרושצ'וב. במאמר מזכיר הרושצ'וב פעמים אחדות את "מנהיגנו ומורנו" לנין. אמרה זו הושמעה קודם לכן באופן כולל לחלוטין ביחס לסטלין. מאז החל המסע האנטי-סטליני הופיעה בתכיפות גוברת והולכת בקשר ללנין. הרושצ'וב הזכיר גם, באריכות מה, פעילותם של האיכרים באיזורי הדגן המזרחיים — נושא הנדון באופן תכוף למדי במהדורות ה"כוכב האדום" שנכתבו על ידי. הוא דן על המצב לגבי תעלת סואץ, באומרו כי ראוי להם לחוגים ידועים לזכור כי "קל יותר לפתוח במלחמה מאשר לסיימה".

שני העמודים הפנימיים של ה"כוכב האדום" מוקדשים בדרך כלל לענינים בעלי אופי צבאי יחודי יותר, ולעתים לפרסום מאמרים ומכתבים מקצינים בשירות פעיל. מכתב אחד כזה מקולונל-לויטננט א. זאריקוב הטיף להקפיד על דבור "דקדוקי" בצבא. קולונל זאריקוב הביא כדוגמה סמל תסיח הסופר קצב בנוסח "רי-או, דבא טרי" במקום "ראו, דבא טרי". (שמושו של הסמל ב"רי-או" הוסבר כשאיפה למקצב דבורי, בדומה "לאפ-שתים-שלוש", במקום "אחת-שתים-שלוש").

הנושאים הצבאיים מודגשים מאוד בעתונות הסוביאטית

רשימות עמודים-פנימיים אחרות שנבחנו כללו דו"ח מאת הגנרל-מיוזר ג. קריבוקיזין על "עתודת קצינים-זמניים", וביקורת חיובית מאת הקולונל-לויטננט נ. פולטורקוב על בית-מסחר הספרים המוסקבאי "הספר הצבאי".

למן טקטיקה ועד ספורט

העמודים הפנימיים מפרסמים גם מאמרים טכניים יותר. בתקופה שנבחנה פירסם הקולונל-לויטננט מ. ורבינסקי מאמר בכותרת "טנקים מוליכים את הרגלים", והקולונל-לויטננט ג. גלוריוזוב תיאר את פיתוחו של מתקן איכון-קול קרקעי.

העמוד האחורי מוקדש לספורט. כתבות וידיעות פנימיות. בראשית אבנוסט נערכה במוסקבה ה"ספרתקיאדה" (מעין אולימפיאדה לאומית), ומקום רב הוקדש בעתון לכיסוי מאורע זה. הנובלה ב"עקבות הפנתר הירוק" מאת אי. ואקורוב היתה מופיעה בהמשכים. זוהי גובלה על רקע מלחמת העולם השנייה ומסתבר כי ה"פנתר הירוק" הוא טנק גרמני.

התרחשויות בינלאומיות שזכו אותה תקופה לכיסוי היו בעיקר המאורעות במצרים והפעלת "לחץ מדיני" מצד לונדון ופריס. נמסרו דוחות קצרים על התקציב האמריקני, הערות עתונים גרמניים על התנהגותם של גייסות ארה"ב בבוואריה, ופעילות הצבא הבריטי בקפריסין.

כהשלמה ל"כוכב האדום" הם עתונים המתפרסמים ע"י מחוזות-צבאיים, ארמיות, דיביזיות ואפילו ע"י רגימנטים ויחידות קטנות יותר. פירסומים קטנים-יותר אלה מנחים עצמם על פי "הכוכב האדום", ורבים מהם — לפי הידוע — מחקים את צורתו. עובדות אלו והעובדה הנוספת כי תכופות מהוה "הכוכב האדום" כתב העת היחיד העומד לרשות קוראיו, מסבירה היקף נושאי הרחב במידת-מה. אם כי הדגש מושם, כמובן, בהדשות צבאיות.

בברית המועצות מופיעים ירחונים אחדים על נושאים צבאיים. בין השאר קיימים, לדוגמה, פרסומי החילות הבאים: "טנקיסט", "ז'ורנל הארטילריה", "מבשר חיל האוויר", "ז'ורנל ההנדסה הצבאית", "הקשר הצבאי" ו"דרגי העורף והאספקה של הצבא הסוביאטי".

שלושה ירחונים

שלושת הפרסומים החדשיים בעלי אופי צבאי החשובים ביותר המופיעים ברמה כל-ארצית הם "המבשר הצבאי", "הידיעה הצבאית" וה"מחשבה הצבאית". האחרון נושא את הכתובת "מיועד לגנרלים, אדמירלים וקציני הצבא והצי הסוביאטי בלבד" ולפיכך אינו נמצא לקריאה בספריות צבוריות אמריקאיות. "הידיעה הצב-

אית" הוא פירסום נפוץ של "איגוד המתנדבים לשיתוף פעולה עם הצבא. האוויריה והצי", ואילו "המבשר הצבאי" הוא "ירחון-החילות המשולב של מיניסטרוני ההגנה של ס.ס.ר.".

מהדורת חודש יולי של "המבשר הצבאי" נפתחה במאמר-מערכת בן ששה עמודים הקורא לשיפור באמון הקליעה, בהיותו בזאת הד למאמר-המערכת ב"כוכב האדום" שצוין לעיל. בין המאמרים שנכתבו על ידי קצינים בשרות פעיל היו "הפלוגה הרובאית המוגברת במשימות סיור", "תכנון חובותיו הפרטיות של המפקד" (מאת הגנרל-לויטננט ואשורין), "אמון צוותי הארטילריה המתנייעת בירי-לילה", "מפקד היחידה והמועדון", ומאמר ארוך למדי מאת הגנרל-מיוזר אניסימוב על אימונם של צוערים.

בין המאמרים על נושאי הטקטיקה היו: "פעולות הפלוגה הרובאית במבצע חיסול אויבים מונחתים מן האוויר" ו"סוללת המקלעים הנגד-מטוסית בפעולות הגנה". הועלו גם מספר הצעות לשיפור יכולת הקלעות בכלי-זין שונים והוצעו מספר מתקנים המיועדים לשפר את יעילות האימונים.

סקירת הפעילות הצבאית הזרה כללה מאמר בן שבעה עמודים על טילי צבא ארה"ב. למאמר זה נלוו שרטוטי-קו אחדים, סטיה בלתי רגילה מן הנהוג. ניתן שם שרטוט של ה"קורפורל" (או — "קפרל") בעמדת ירי, ושרטוט אחר של ה"ניקא" (או — "נאיק") ברגע שיגורו. אחרי רשימה זו בא מאמר קצר שהתבסס על מהדורת חודש ינואר 1956 של "ז'ורנל הצבא, הצי והאוויריה", בנוגע ל"בית-הספר הצבאי של הגוש הצפון-אטלנטי".

המאמרים האחרונים במהדורת חודש יולי של "המבשר הצבאי" כללו סקיי-רות-ספרים, חדשות מן הדמוקרטיה העממיות ו"מדור השחמט". סקירות-הספרים נגעו לספר על מלחמת קרים וספר אחר על טופוגרפיה צבאית. מדור הדמוקרטיה העממיות כלל שפע השמצות על צ'אנג-קאי-שק ותומכיו האמריקאים.

תרגומים מוצעים

העמוד האחרון של מהדורת חודש יולי של "המבשר הצבאי" היה תפוש ע"י בית-המסחר ה"ספר הצבאי" שבמוסקבה. המודעה הציעה מספר ספרים מתורגמים מצרפתית, גרמנית ואנגלית. הללו כללו את ה"הלכה הצבאית של ארה"ב" מאת ד. או. סמיט (כפי שמוסר הנוסח הרוסי את הכתיב האנגלי של שם המחבר), אשר לפי דברי המודעה תורגם מגרמנית. מאנגלית תורגמו "פרשי השמים" של ל. מונטרוס, "מלחמת העולם השנייה, 1939—1945" של ס. ס. פולר,

(1) כתב עת אמריקני. — המער.

1. שפע הפרסומים וגיוונם (באשר לאופן ההגשה ותקופתה) נותנים בידי מנהיגי הצבא והממשלה אמצעים מצויינים לקשר עם הכופים להם. אפשר להפיץ במהירות בקרב הגייסות את ההתפתחויות ואת המדיניות החדשה. ההדגשה לה זכו בפרסומים שנבחנו כלי-זיון אטומיים וטילים מונחים, מהזה דוגמה מצוינת לכך. העובדה כי לצבא הסוביאטי יש עתון יומי בעל תפוצה נרחבת ולו מחקים ומעתיקים רבים עשויה להיות גורם ליעול רב באימון.

2. לרשות קצינים פעילים עומדים אמצעים להתבטאות מקצועית.

מידת השתתפותם של קציני כל הדרגות בכתיבת מאמרים בשביל ה"כוכב האדום" וה"מבשר הצבאי" אין לה אח בעתונות הצבאית של כל מדינה אחרת המוכרת לכותב דברים אלו. השתתפות זו מוגבלת כמובן, ועשויה, במקרים אחדים, להיות לפי פקודה, אולם עצם קיומה חייב להיות מסווג כמעלה כיון שהוא מכווון את המאמץ לקראת השגת יכולת מקצועית, הן בין הכותבים והן בין הקוראים.

3. העתונות הצבאית הסוביאטית עושה מאמץ נמרץ כדי שהכוחות המזוינים של ארצה לא יפגרו אחר ההתקדמות שחלה במדינות שמחוץ לגוש הקומוניסטי. למחברים הסוביאטיים קלה משימה זו יותר מאשר למחברינו-אנו, כיון שהעתונות המערבית חופשית יותר ומספקת יותר ידיעות בעלות ערך. מאמרי הרקיטות והטילים המונחים שהובאו לעיל היו מבוססים כמעט בשלמות על חומר מחקר שהופיע בפרסומים מסחריים אמריקניים. יחד עם זאת מפיץ בית מסחר הספרים הסוביאטי הרשמי תרגומים של כתבים צבאיים מערביים. אין במערב הפצה דומה של כתבים צבאיים סוביאטיים. ניכר כי היתרון כאן הוא לצד הסוביאטיים, כיון שאין עליהם לחשוש מפני כתבי הסופרים המערביים המעוניינים אך ורק בדיוק הצגת הנושא שלהם ובבהירות, בעוד שהסופרים הסוביאטיים נאלצים להכניס בכתיבהם טיעונים פוליטיים. אולם לטיעון זה אין חשיבות מכרעת, ואפשר ללמוד לקחים רבי ערך מקריאת כתבים צבאיים סוביאטיים.

"מדריך למפקדי יחידות רגלים" מאת מאלטופ ויו. בארט, וספרו של ק. יו. גאטלנד, "התפתחות הטילים המונחים", (ברצוני להדגיש כי שמות המחברים מצוטטים מהתעתיק הרוסי, וכי הכותרות תורגמו מרוסית) בניגוד ל"מבשר הצבאי", הרי בטאונו של "אגוד המתנדבים לשתוף פעולה עם הצבא, האויריה והצי", "הידיעה הצבאית", מודפס על נייר משובח יותר ובמתכונת גדולה במידת-מה מאשר "ארמיי" (עתון הצבא האמריקאי). מצוי בו שפע עטורים צבעוניים למחצה, ושערו צבעוני.

ארטילריה ורדפת שלום

ה"ידיעה הצבאית" של חודש יולי כללה מאמר יומרני למדי על שימושה של האנרגיה הגרעינית. המחבר קבע כי "ארצנו צועדת בראש כל האחרות בשימוש באנרגיה גרעינית למטרות שלום" והמשיך לתאר כיצד מפתחים הסוביאטים ארטילריה אטומית.

מאמר על התעופה הסוביאטית הרצה את תולדותיה של האויריה, אמר כי מטוס התובלה הסילוני מטפוס "טו 104" כבר הטישן, וקף כל דבר חיובי בתעופה לזכות "מנהיגנו ומורנו, ולאדמיר איליץ' לנין". מאמר אחר, על הצורך במשמעת בצבא, ציטט את דברי לנין כדלקמן: "משמעת-ברזל צבאית נחוצה בשביל לזכות בנצחון".

אחרי כן בא מאמר שכותרתו "השימוש בכלי-זיון רקטיים בצי", ואשר נתגלה כסקר מקיף של רקטות וטילים מונחים מכל הטפוסים. אחדים מן המאמרים האחרים במהדורת חודש יולי דנו בירי לילה של כלי נשק-קל ופעולות תיקוני-חירום באיזורים פגיעי התקפה גרעינית.

המגרעות נראות לעין

בחינה פשוטה זו של כתבי-העת הצבאיים הסוביאטיים במשך חלק מקיץ 1956 אינה מתימרת להיות ממצה.

נראה כי הדמיון בתוכן כל המאמרים שנבחנו נוטה להביא לידי אחידות-דעות בין הקוראים. קרוב לודאי שכך יהיו פני הדברים למרות הקריאות לגילוי יוזמה, למעשה, עצם הקריאות לגילוי יוזמה מעידות על כך שקיים מחסור במצרך זה במערכת הצבאית הסוביאטית. הקריאה החוזרת ונשנית לשיפור אמון הקלעות, לכשעצמה דרישה מקצועית הראויה לשבח, תוכל לגרום, אם יחזרו עליה לעתים תכופות למדי, לכך שמפקדים שניים במעלה ידגישו אימון זה על חשבון סגולות דרושות אחרות.

בין יתרונותיה של העתונות הצבאית הזו אפשר למנות את הדברים הבאים:

ה"רוח" יוליך את הקול

הקפיטן ה.ל. סארג'נט

בנחיתה לנורמנדיה

גדוד החופים הציני ה-7 הפסיק בשעה 0830 ביום ה"ע" את הנחיתות בגזרתו הדרושה ב"חוף אומהה" (כינוי אחד החופים שבו נחתו האמריקנים) בשביל לאפשר פינוי מבואות החוף, למפקדי הארמיה, הקורפוס, והדיביזיה שנמצאו אז בים, באניות "אוגוסטה" ו"אנקון", מול החוף, לא דווח על כך, למעשה, התשדורות אל "אוגוסטה" ואל "אנקון" היו מוסרות לאותם מפקדים, הגנרלים בראדלי, ג'ירו והובנר, סיפור בלתי מובן על התוהו-ובוהו שבחוף, במצב דברים זה זכה הקולונל בנג'מין ב. טאלי ב"צלב השרות המצויין" על הדיווח-משדה-הקרב שלו. הוא השתלט על רכב-אמפיבי והפליג בו עד כדי 500—1000 מטרים מן החוף, כשהוא מתאר באלחוט באוזני "אנקון" את תמונת הערבוביה שבחוף.

תיאורו ה"מיליטרי" החי על אסדות הנחיתה הנדחסות ליד החוף כבקר, והתיאורים שנמסרו ע"י שני קצינים שנשלחו ע"י הגנרל בראדלי לחוף, היו

משימת פטרוף "רוחות" — ציטות ודיווח

מוגבלים בהיקפם מכדי שיהיו בעלי ערך ניכר למפקדים הגבוהים, אולם הדיווחים המאולתרים היו כקרין-אור מנחה באותו מצב מעורפל אשר גרם לגנרל בראדלי לסבול "פחדים שמקורם בדומיה".

גורדון א. האריסון, לאחר שבחן דוח"ות-קרב של שני הצדדים, קבע בסיפרו "התקפה אל מעבר לתעלה", כי הפיקוד הגבוה, הגרמני והאמריקני כאחד, היה ביום ה"ע" כמהלך באפלה, בשל המחסור בידיעות. "בתהחשב במיעוט הידיעות שנתקבלו ע"י מפקדים בכירים ביום ה"ע", אפשר ומזל הוא כי הצעד אותו חשבו ברצינות לנקוט — לעכב חלק גדול מן הכוח התוקף — לא הגיע לידי מימוש", אמר האריסון, "מפקד הארמיה לא ידע היכן הן נקודות התורפה, ואיזה מבואות חוף טוהרו במהירות רבה יותר", הוסיף.

מאז מלחמת העולם השנייה נעשה מאמץ מרוכז להביא לידי שלמות את העוזרים המיכניים, כמו רדיו ואפילו טלביזית שדה-הקרב. לרוע המזל, נראה ששיפורים טכניים לא יפיקו את כל התוצאות הרצויות. בעיקרו של דבר, ערפל המלחמה הוא תוצאת חסרונותיהם של בני-אנוש ולא של מכשירים מיכניים.

חדשים אחדים לפני יום ה"ע" הועלתה ההצעה כי יוקמו קשרי טלפון, טלגרף ואלחוט מושלמים בין היהודות הקדומניות ובין המפקד הראשי, כך שהוא ימצא במגע הדוק ביותר עם הקרב ויוכל להתערב במהירות אם יתעורר הצורך בכך. ההצעה נתקבלה, והתקנה מערכת קשר-שדה צבאית שאפשר והיתה המורכבת ביותר שנוצרה עד אותו זמן, ובכל זאת, "רק קטעי דוחות" על הנחיתה הגיעו באקראי אל המפקדה הקדומנית של כוחות בעלות-הברית שבפורטסמות, מקום שם נאכל המפקד העליון בדאגותיו בשל המחסור בתדשות" — כך מספרת לנו ההיסטוריה הצבאית הרשמית.

מוסר-השכל: ציוד קשר אינו זהה עם קיום קשר.

כיצד אם כן נוכל לודא כי מפקדים בכירים יקבלו את מלוא הידיעות במועד? מקרהו של הקולונל טאלי מספק לנו רמז לפתרון. דווח שדה קרב ע"י אנשים שעליהם לא מוטלת אחריות לביצועה של תכנית קרב היא תפיסה שאותה יש להעמיק לבחון. לתכלית הדיון הבה נכנה סוג דיווח זה בשם "קישור-פיקודי", ונגדירו כהשגת ידיעות-קרב — הן מאושרות והן בלתי מאושרות — מכל המקורות האפשריים, והעברתן המיידית שלא בדרך צינורות-הפקוד התקינים אל מפקדי קורפוסים, ארמיות ומפקדים רמים יותר, כשהמטרה היא להתוות לפני המפקדים את ההתרחשויות השוטפות ואת המגמות והכונות של מפקדי כוחותינו.

מלקטי ידיעות

כיצד נוכל להגשים בפועל קישור-פיקודי? למזלנו, קיימות דוגמאות היסטוריות לסייענו. הבריטים, במלחמת העולם השנייה, ארגנו רגימנט קישור של המפקדה הראשית, שנודע בשם ה"רוח". ארגונו של רגימנט זה הושתת על בסיס של גונדה קטנה אחת לכל ארמית-שדה, כשלכל גונדה תריסר פטרולים או יותר בשביל ל"כסות" את הדיביזיות, ולעתים, ברמה נמוכה יותר, גם בריגדות ויחידות-סיוור. הפטרולים עסקו אך מעט במלאכת סיוור ממש. הם כינסו ידיעות שנאספו קודם לכן ע"י יחידות אחרות.

רגימנט ה"רוחות" קיים שתי מפות-מצב במפקדה אותה שרת. ידיעות קלוטות וידיעות משוערות אחרות הוזרמו אל מפה "בלתי מאושרת", בעוד שידיעות ברות-סמך יותר, כמו אלה שהושגו מקציני מטה בכירים, צוינו על גבי מפה "מאושרת". שתי המפות גם יחד היו נפרדות לחלוטין מן המפות שנהלו ע"י אותה מפקדה.

אימון שקדני, הן של קציני הקישור והן של הטכנאים, הבשיל יכולת הגבוהה בהרבה מן הממוצע לקבל, לערוך ולהעביר-הלאה מספר גדול של תשדורות. ביום אחד באפריקה הצפון-מערבית נקלטו ע"י יחידת "רוחות" אחת 472 תשדורות. מאלו עברו 272 עריכה והועברו-הלאה למפקדות גבוהות יותר לשם סימון על מפות "בלתי מאושרות". אכן, בתחילת "המשחק" שגו ה"רוחות", בצפון-מערב אפריקה נהגו יחידות ה"רוחות" לשרר-הלאה ללא צופן תשדורות של כוחותינו שנקלטו בלתי מוצפנות, עד אשר הובן כי ע"י כך נתנו לגרמנים שתי הזדמנויות לקלטן.

אחרי כן הוצפנו כל תשדורות ה"רוחות", אך כמעט וכבר נחרץ דינן של יחידות אלו. מפקדים בכירים היו מאשימים את שירות הקישור בדליפות — אשר במבט-לאחור נראה כי יתכן יותר שהיו תוצאה מבטחון-קשר גרוע מצד כל היחידות.

כיצד נודע הדבר לאייק?

פטרול "רוחות" מופיע בזכרונות הקפיטן הארי באצ'ר: "אתמול (1 באבנוסט 1944) קבל פאטון את הפיקוד, והיה ניכר שהוא מונק קדימה כשמולו התנגדות מועטה, או אפסית. מאוחר יותר נודע לי כי החץ המציין את מקומו של צוות-סיוור של "רוחות" הראה שהגענו לראן שתיים עשרה שעות לפני המועד — דבר שמשמעותו לגבי היתה שפאטון לא רק קבל את הפיקוד אלא גם ניצל באופן האופייני לו את היתרון שהקנה לו המצב". באצ'ר מעיר בהמשך: "לפני האורחה

(1) כינויו של הגנרל ד. איזנהאור, — המער.

פגשתי את אייק באולם, פניו שפעו חיוכים. אם הציתותים נכונים, הרי אנו עושים לגרמנים גיהנום בבריטאן, ואנו גוזרים אותם להתיכות בגורמנדיה, אמר".

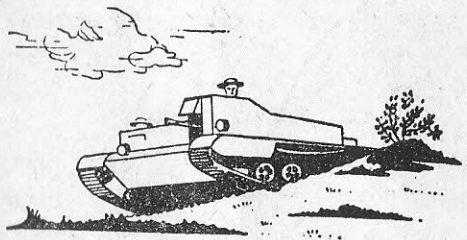
שים לב לכך שהמפקד העליון קיבל את ידיעותיו תוך שעות, ומציתותים — ולא דרך צנורות-הפיקוד. מצב זה שרר חדשיים לאחר יום ה"ע", למרות מערכת הקשר המורכבת שלו.

פתרון שונה במקצת מאשר קישור-פיקודי הוצע בשעתי ליחידות סיוור. הקולונל-לויטננט הארי י. קאנדלר, בהיסטוריה שכתב על גונדת הסיוור ה-91 בתוניסיה, מציע להוסיף קצין שני לכל מחלקת סיוור, שישחרר את מפקד המחלקה כדי "שיוכל לחפש ללא הרף אחר יותר עמדות האויב ומתקניו ולהמשיך בדווחיו אף כאשר המחלקה נתונה בקרב". העקרון שהוצא מצוין. אדם אינו מסוגל לשרר ידיעות לעורף ובאותו זמן עצמו לתמרן יחידה. אולם התועלת שתופק מהסדר כזה, בין אם יופעל ברמת המחלקה, או למעלה מזה, עד לרמת הקורפוס, עלולה להיות בלתי-שוה. בדיוק כאשר הידיעות אותן הם משגרים לעורף הן בעלות הערך הרב ביותר — בעצומו של קרב סוער — עלולים המדווחים להדול משדורי ידיעותיהם בשביל לבצע משימה אחרת כל שהיא הנראית להם או למפקדיהם הישירים כבעלת עדיפות רבה יותר. נראה ברור למדי כי למען תפוקה אחידה בתכליתיותה, צריכים מדווחי שדה-הקרב לעבוד בשביל מפקד אשר משימתו העיקרית שהוטלה עליו היא לאסוף ידיעות ולהפיצן. יחידת קישור-פיקודי, שתמצא לחלוטין מחוץ לצנור-הפיקוד, תוכל לספק שירות זה. יחידת קישור כזו חייבת לפעול במישרין תחת פיקודו של המפקד הגבוה ביותר החפץ בשירותה.

מפקחים ו"מרגלים", או מדווחים-בתפקיד?

כמשוער, ההתנגדות החריפה ביותר מצד מפקדים כפופים לקישור-פיקודי תנבע מהחשש הישן נושן כי שלוחי הפיקוד הממונה עוסקים ב"ריגול" והסגת-גבול-סמכויות. פטרול קישור-פיקודי יופיע בעיני מפקדים מסוימים כחבר-מפקחים, והם יחששו כי פקודותיהם ישועבדו לצינורם ואולי אף למשפטם-הקדום של קצינים צוערים-יחסית. כבר ארעו מקרים כאלה, שהסכו תקלות. בעיה זאת ניתן לפתרה במידה רבה על ידי בחירה ואימון מדוקדקים של קציני הקישור-הפיקודי. יהא על הנבחרים להיות פסיכולוגים חובבים כשם שיהא עליהם להיות מדווחים מעולים. יחידת ה"רוחות" פתרה הרבה מבעיה המורה זו על ידי ציון מקורה של כל תשדורת, — מקור שברוב מקרי התשדורות המאושרות היה קצין מטה במפקדה שבה עבד הפטרול. רוב המפקדים האמריקנים והבריטים הפכו במלחמת העולם השנייה לחסידי הקישור-הפיקודי, — שהיה אז מקור המודיעין המהימן היחיד בעיתות משבר.

5. מזדיעין אירי (לצורך האוריה שלנו). מודיעין על אירית האויב.
 6. מיקום מפקדות. מפקדות גייסותינו, עד לרמת גדוד.
 7. עבירות. פני-הקרע ודיעות תעבורה.
 מפקד חדיש עשוי להכניס סעיף כגון "לוחמה כימית-בקטריולוגית-ורדיולו-גית. פיצוץ: מימדים, סוג, מקום. שירות: מקום קו-הגובה הרנטגני ה-50 הנוכחי".
 את התכונות הנדרשות מיחידות קישור-פיקודי ומאנשיהן ניתן לסכם כך:
 טכנאי רדיו, מצפינים, קציני קישור ואנשי תחזוקה — כולם מובחרים, נבחרים ומאומנים לפעול זה בתפקידו של זה במסגרת הצות, ברמת בצעון גבוהה.
 גיירות גמורה, יכולת לתווה אירית; פטרולים אחדים יש לאמן בצניחה. יכולת להיות בפעולה במלוא-המידה בכל הזמנים, גם בתזוונות (באמצעות דילוגי "רגל אחת על הקרקע"), ובתנאים קשים השוררים במשך זמן ממושך. מכשירי-אלחוט ואביזרי-עזר (במיוחד אנטנות) המותאמים לקליטה המעולה ביותר האפשרית, ולשידור על אף הצרמה.
 בידול גמור ממשמיות שאינן משימות קישור טהורות.

לאחר מסע המלחמה בצפון-מערב אפריקה הכיר צבא ארה"ב בערכן של יחידות מטיפוס "הרוחות", ובזירת אירופה הקים את יחידות "הקשר למודיעין ולאתראה". יחידת "הרוחות" פעלה גם במסע-המלחמה באיטליה, ולזמן הפלישה לגרמניה כבר מנתה שני רגימנטים. הודות לנסיון-הקרב הרב ושנות האימון הרבות של יחידות "הרוחות" הבריטיות — מעלות שחסרו ליחידות האמריקניות — השתמשו האמריקנים ב"רוחות" בצפון-מערב אירופה, אך ירדו מן הפיקוד העליון רק עד לרמת קורפוס. ביחידות הבריטיות והקנדיות "ירדו בעת הצורך גם לרמת החטיבה".

הגנרל וו. ב. סמית, ראש-המטה של איזנהאור, קיים ישיבה ביום ה"ע" ועוד 1 או 2 — אין בהירות ברשומות בענין זה — כדי להסדיר קבלת פטרולי "רוחות" במפקדות אמריקניות שונות. אין זאת כי מפקדים אמריקניים רמי-דרגה אחדים שאלו, "מה, לכל הרוחות, אתה עושה?" או כיוצא בשאלה כזאת, כשהציע כי קציני קישור בריטיים יופיעו במוצבי-הפיקוד שלהם לאחר הנחיתה. יש להניח כי באי-אילו מקרים עלה הרוגז מאוד, הוסכם, כי "הרוחות" ישארו במטות האמריקניים, אך יוחלפו עד מהרה ביחידות אמריקניות.

"רוחות אמריקניות"

בהמשך אימנה מפקדת "הרוחות" אנשי-צבא אמריקניים בבורנמות שבאנג-ליה, אלא שלא ניתן להשלים חיש אימון מקצועי מיוחד שכוה (לבריטים היה נסיון בן ארבע שנים). והיחידות האמריקניות לא תופעלו לפני יום הנצחון. בינתיים שולבו אמריקנים ביחידות של "הרוחות" — בעקבות אותה ישיבה של הגנרל סמית — והללו סייעו בודאי לקבלת הפטרולים הבריטיים במפקדותיהם של אי-אילו גנרלים אמריקניים חשדניים.

כיצד פעלו ה"רוחות"

- משימת "הרוחות" השתנתה במאוד מאז נקבעה לראשונה. באבגוסט 1944 קבע הצבא הקנדי הנחיות מבצעיות אלה ליחידת "הרוחות" שלו:
1. מבצעים. מודיעין כללי על מהלך העניינים עד לרמת גדוד. כונות — שינויי תכניות.
  2. מודיעין. זיהוי יחידות אויב, וזיהוי יחידותינו על ידי האויב. רכילות על האויב.
  3. אורית-אויב. קו הפצצה קדמי שלה, או אומדנו בכל האמצעים המצויים.
  4. הנדסה. מודיעין גישור שוטף.

כיצד היית עושה זאת אתה?

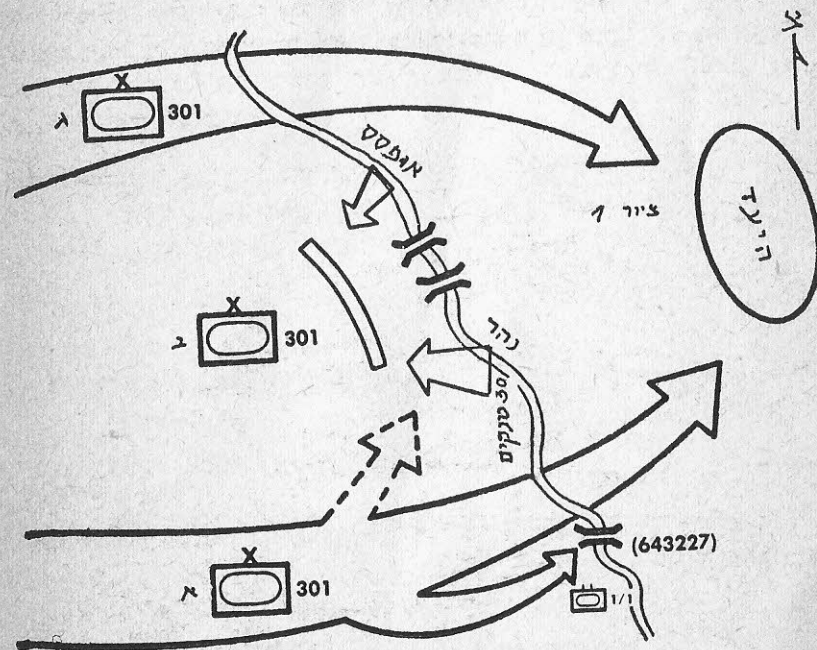
הקפיטן ז'. ל. שמאלזל, הבן

ציורים: ז' ביין

המצב הכללי

דיביזית השריון ה-301 תקפה לעבר מזרחה, ומשימתה לכבוש יעד המרוחק כ-6.5 ק"מ (ראה ציור 1). כל שלושת פיקודי-הקרב שלה התקדמו זה בצד זה, בחזית אחת. סיור אוירי דיווח כי כ-30 טנקים של היריב נמצאים בריחוק כ-3.5 ק"מ מזרחה, ונעים לעבר האגף הדרומי של פיקודי-הקרב האמצעי (פיקוד-קרב ב'). מפקד הדיביזיה פקד מיד על מפקד פיקוד-קרב א' לנוע צפונה ולסייע לפיקוד-קרב ב'.

בו בזמן שהוציא מפקד הדיביזיה את פקודתו לפיקוד-קרב א', לכד כוח-משימה 1/1 (גדוד הטנקים-הבינוניים "פאטון" ה-1), שנמצא באגף הדרומי של פיקוד-קרב א', את הגשר (643227) שעל הנהר אופסט.

המצב המקומי

ב-121830 באבגוסט הוציא מפקד פיקוד-קרב א' את הפקודה הבאה למפקד כוח-משימה 1/1: "פיקוד-קרב א', פחות כוח-משימה 1/1, ינוע צפונה לסייע לפיקוד-קרב ב', הצפוי להתקפה מצד כוח יריב גדול. כוח-המשימה שלך יאבטח את הגשר ב-643227 עד להוראה חדשה".

שאלה ראשונה

אתה הוא מפקד צוות-קרב א' (פלוגה א' מגדוד הטנקים-הבינוניים "פאטון") ומסופחות אליך שתי מחלקות רובאיות. הגשר אובטח, החשכה יורדת. אתה חרד לתיאום-האש ביחידתך, לאחר שיחשיך לגמרי.

כמפקד הצוות, באיזה כלים תשתמש ובאיזה פעולות תנקוט כדי לתכנן את תיאום האש ביחידתך? ובאיזה כלים ופעולות תרצה שינקטו מפקדי המחלקות שלך?

שאלה שנייה

לאחר שהציב את הטנקים שלו, הקצה מפקד מחלקה אחת מספרים למטרות אפשריות, כדי לייעל את תיאום האש ואת זיהוי המטרות. (ראה ציור 2). צותו של כל טנק במחלקה אחת משלים את כרטיס-הטוחים שלו, הכולל את כל המטרות האפשריות, לרבות דרכי-גישה, ערוצים, מכשולים ותואי-קרקע אחרים, מהם עלולות להופיע מטרות.

מפקד־המחלקה בודק את כרטיסי־הטוחים. איזה נתונים דרושים לכל מטרה המופיעה בכרטיס ?

שאלה שלישית

לאחר רדת החשכה הודיע תשמוע, כי קבוצת־אויב בת כ־20 איש מגסה לשפר־למעבר את מעברת־הנהר הרשומה כמטרה מס' 6 (ציור 2).
כמפקד־המחלקה, איזו פקודה תתן, כדי להנחית אש על אויב זה.
איזה אמצעים של תאורת־שדה־קרב יכול היה מפקד־המחלקה להכין מראש ?

שאלה רביעית

אתה מפקד־טנק של הטנק השני במחלקה אחת, ונמסרה לך הפקודה לירות על מטרה מס' 6. אין להשתמש בשום תאורת־שדה־קרב. כרטיס־הטוחים שלך מראה שכדי לירות על מטרה מס' 6 עליך להגביה את התותח ב־6 מעלות, ולצדדו 645 אלפיות שמאלה.

איזו פקודה תתן לתותחן שלך, למען יפגע במטרה ?

הפתרון

תשובה לשאלה הראשונה

עקרונות ההגנה על ידי שריון בלילה דומים לעקרונות ההגנה ביום ; אולם בלילה יש להדגיש יותר את הירי המטווח־מראש ואת תיאום האש. בקרת־אש ומשמעת־אש מעולות דרושות למניעת פתיחה באש מוקדמת־מדי וללא אבחנה.

נתונים שנקבעו מראש הם בגדר הכרח.

מפקד הצוות ינקוט בחלק או בכל האמצעים והפעולות דלהלן, בתכנון את תיאום האש :

1. קשר־ראיה וקשר־קול לכל היחידות הכפופות לו, כדי לאבטח בקרת־האש מצדו. (פקודות־אש פשוטות יתנו למחלקות לירי על מטרות).
2. תכנית לתאורה על שטחים חיוניים, באמצעות זרקורים או אמצעים פני־רוטכניים.
3. הקצאת גורות־אחריות לכל מחלקה, ותכנון האש המסייעת הדרושה לה.
4. טיווח על מטרות אפשריות (הדבר מותנה במידת הסודיות הנדרשת, ובכמות התחמושת).
5. הכנת כרטיסי־טוחים על ידי כל צות כלי־נשק וצותו של כל טנק ; על

הכרטיסים להכיל את כל איזורי המטרות האפשריות. אם יהיה זמן לכך, יש להכין גם כרטיסי־טוחים לידי מעמדות־משנה ומעמדות־חליפין.

6. הצבת כל הטנקים באורח שיוכלו לסייע זה לזה.

7. אותות מוסכמים־מראש.

8. שימוש באנפרא־אדום ובאבזורים אלקטרוניים אחרים לראיה בחשכה.

אם לא תבוקר אש יחידת טנקים, עלולים צותי הטנקים לבזבז תחמושת בפוזיות וללא תכליתיות. מצד שני, דרושה כמות ירי שתספיק להשמדתה או לשיתוקה של המטרה תוך פרק־הזמן הקצר ביותר. מפקד פלוגת הטנקים ומפקדי המחלקות חייבים בכל עת תמיד לבקר את חלוקת האש ונפחה. אם מצויות יחידות נשק־מסייע המגינות על אנפי פלוגת הטנקים, תרכז הפלוגה את האש שלה על המטרות שלפניה. אם אין יחידות נשק־מסייע, הכרח להקצות טנקים אחדים שיפקחו־עין על מטרות שבאגפים ובעורף. יש להפעיל את התותחים והמרגמות שבסיוע כנגד מטרות רחוקות או מטרות־שטח, כדי שהטנקים יתפנו למתן אש על מטרות קרובות יותר. כאשר יש מספר מטרות חשובות, יש לחלק את האש באורח שתיירה על מספר רב ככל האפשר של מטרות אלה. יש להכין עמדות עקריות, עמדות־משנה, ועמדות המשלימות את השליטה באש בגורה. את הטנקים יש לצופף יותר בלילה, ואל עמדות־הלילה החדשות שלהם עליהם לנוע עוד לפני רדת החשכה.

לאחר שנבחרה העמדה העיקרית, יבחר כל מפקד טנק עמדת־משנה או מספר עמדות כאלה. עמדות המשלימות את השליטה באש בגורה יבחרו בדרך כלל על ידי מפקד המחלקה. יש להכין כרטיס־טוחים לכל אחת מעמדות אלה. כרטיס־טוחים טוב הוא כרטיס בעל נתונים מלאים, פשוט ונוח לקריאה. שני טפסי כרטיס־טוחים העונים על תביעות אלה הם כרטיס־הטוחים "המעגלי" וכרטיס־הטוחים "המרשמי".

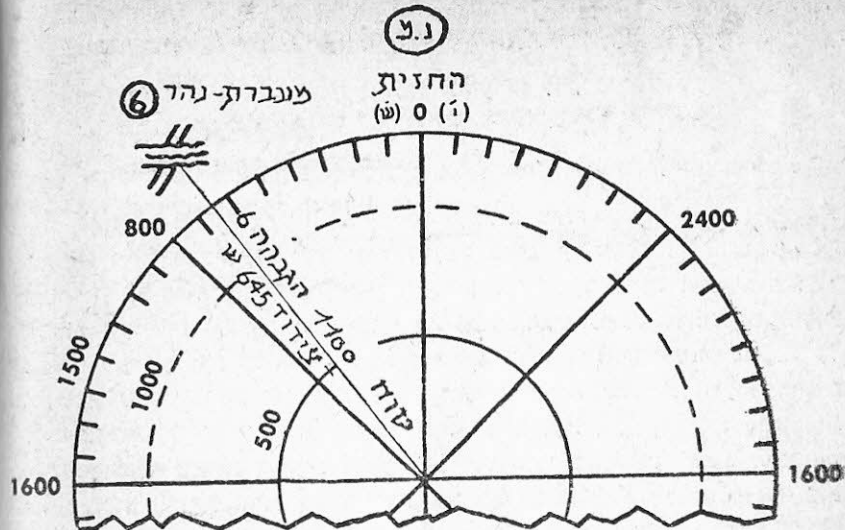
כאשר הראות גרועה, ניתן להציב טנקים לירי לאורך דרכים, בהן עלולים להתקרב טנקי האויב. יש לתכנן היטב ולתאם היטב את האש של כל מחלקה ושל כל כלי־הנשק המסייעים. מיד לאחר שאורגנה הגורה, ידוח מפקדה של כל מחלקה את הערכות מחלקתו למפקד הפלוגה, משימות־אש לארטילריה ולמרגמות לכיסוי כל דרכי־הגישה האפשריים של האויב, וכל הפערים שבחזיתתה של כל מחלקה, יוזמנו על ידי מפקדי המחלקות. תכניות־האש המחלקתיות תשמשה למפקד הצות להכנת תכנית סיוע־האש לכל צות־הקרב.

מפקד המחלקה יוכל להשיג תאורה מלאכותית באמצעים דלהלן:

1. זיקוקים.
2. זרקורי הטנקים (שניים לכל מחלקת טנקים בצבא ארה"ב).
3. פצצות-תאורה של מרגמות.
4. פגזי-תאורה של תותחים.
5. זרקורים בני 60 אינץ' (בצבא ארה"ב יש שמונה-עשר זרקורי 60 אינץ' לארטילריית הקורפוס).

תשובה לשאלה הרביעית

תותחן
חנ"ם
הגבהה — 6
צידוד 645 שמאלה
חיילים
אש.

תשובה לשאלה השניה

כרטיס-טוחים הוא דיאגרמה או מרשם של השטח, ובו עמדת הטנק, תואי-קרקע בולטים, ומטרות אפשריות — כשכל אלה רשומים ביחס נכון למקומם האמיתי בפני-הקרקע. לכל מטרה המסומנת בכרטיס-הטוחים יש לצרף ארבעה נתונים: זיהוי המטרה, הכולל נקודת-מוצא; הצידוד, שהוא האזימוט אליה מנקודת המוצא; ההגבהה האנכית; והטוח. הדוגמה המצורפת מראה את הנתונים למטרה מס' 6.

תשובה לשאלה השלישית

א. מפקד המחלקה יוציא פקודת-אש בת חמישה סעיפים, כגון:
שם המחלקה
2 פגזי-חנ"ם;
מטרה מספר שש
חיילים
אש

(1) הוא יאמר את מספר הכדורים אשר לדעתו יביאו לתוצאה הרצויה באיזור המטרה.

אל : מנויי "מערכות"

הנדון: הספר "הלב מאחורי הדיסקית"

לפי הסדר מיוחד עם "במחנה", שרכש למנויו את המהדורה השניה של הספר הנ"ל נתנת האפשרות גם למנויי "מערכות" לרכוש את הספר במחיר 2,500 ל"י הטופס.

הספר מקפל בדפיו את הולם הימים הנסערים בישראל בשנים שלפני מערכת סיני — פרי עטו של העתונאי עמוס לב שנפל במסע סיני.

מנויים שימציאו אלינו טופס ההזמנה בצירוף התמורה עד 28.2.59 ישלח אליהם הספר מיד עם הופעת המהדורה המיוחדת.

ב ב ר כ ה

י ד ק ל

מנהל "מערכות"

לכבוד

"מערכות"

ת.ד. 7026

תל-אביב

א.מ.ג.

נא לשלוח אלי את הספר "הלב מאחורי הדיסקית" לפי הכתובת :

התמורה בסך 2,500 ל"י רצופה בהמחאה/המחאה למת"ש/במזומן.

בכבוד רב,

חתימה

תאריך

מדף ספרים

כללי

R. L. GARTHOFF: Soviet strategy in the nuclear age. Frederic A. Praeger, Inc., N. Y., \$ 4.50.

הספר מנסה להשיב על השאלה: מה מתכננים מפקדי הצבא הסוביאטי עתה, משהגענו ללוחינות, לכליזון אטומיים, ואנו עומדים, אפשר, לפני מלחמה תרמוגרעינית כללית? המחבר ידוע כבר-סמך באסטרטגיה סוביאטית ובהלכה הצבאית הסוביאטית.

יבשה

CAPTAIN C. R. LEACH: In Tornado's Wake: A History of the 8th Armored Division. Published by 8th Armored Division Association. Price \$ 5.00.

דיביזיית השריון ה-8 האמריקנית הגיעה במלחמת העולם השניה לזירת מערב-אירופה לאחר שהיתה דיביזיית-אימונים של חיל-השריון האמריקני, בארה"ב. כושרה הגבוה הוכיח עצמו בכל מבצעה, בהם נמנעה משגיאות רבות, שהיו אופייניות לדיביזיות שריון אחרות בראשית לחימתן.

אוויר

DARIO POLITELLA: Operation Grasshopper. A History of Army Aviation in combat in Korea. Robert R. Longo Company, 1958, 216 pp., ill., maps, Index, \$ 4.95.

אין ספק זה היסטוריה רשמית של אווירית-הצבא האמריקנית במלחמת קוריאה בשנים 53—1950, אלא מסכת סיפורי-הי של חבר טייסים אמיץ, שהוטל עליו להפעיל מטוסים עודפים נושנים במשימות מסוכנות ביותר. עם זאת מכיל הוא תיאור מהימן של המבצעים וקרבות האוויר. הקדים הקדמה לספר הנגדל מרק ו. קלארק.

ים

G. HERMON GILL: Royal Australian Navy, 1939—1942. Angus & Robertson, 1958, 686 pp., ill., maps, index.

חלקו של הצי האוסטרלי המלכותי בכל זירות מלחמת העולם השניה, במחציתה הראשונה, ובמיוחד בזירות מזרח הים התיכון, האוקיאנוס ההודי והאוקיאנוס השקט.

דואר ליטני

בית המכתב פולני ז'וליאנסקי-ליטני

ת.ד. 503 יבולטין